

Приложение 2

Обществена поръчка с предмет:

**Разработване на Национална приоритетна рамка за действие за
Натура 2000, за многогодишната финансова рамка за периода 2021-
2027 г.**

**ДЕТАЙЛНО ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В
НПРД 2021-2027 Г.**

Юли 2020 г., Втора работна версия

Документът е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Околна среда 2014-2020 г.", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, по бюджетна линия BG16M1OP002-6.002-004 „Предоставяне на външна експертна и техническа помощ в подкрепа на управлението и изпълнението на ОПОС 2014-2020 г.“. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Дикон Груп ЕООД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че неговото съдържание отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

www.eufunds.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

1	МЯРКА 1: РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ МРЕЖАТА НАТУРА 2000	7
2	МЯРКА 2: РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ВИДОВЕ ПТИЦИ.....	11
3	МЯРКА 3: ПРИЛАГАНЕ НА УПРАВЛЕНСКИ ПОДХОД В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ МРЕЖАТА НАТУРА 2000	12
4	МЯРКА 4: ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ, ЗАЛОЖЕНИ В ПЛАНОВЕТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	13
5	МЯРКА 5: НАДГРАЖДАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА ЗА ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ОТ ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000 И ИНФОРМАЦИОННАТА СИСТЕМА КЪМ НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА СЪСТОЯНИЕТО НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ.....	14
6	МЯРКА 6: УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НПРД.....	15
7	МЯРКА 7: МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА И ДИРЕКТИВА ЗА ПТИЦИТЕ	16
8	МЯРКА 8: МОНИТОРИНГ НА ЕФЕКТА ОТ ИЗПЪЛНЕНИТЕ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВИДОВЕТЕ И ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ	16
9	МЯРКА 9: ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА ЗА ВИДОВЕ И ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ	17
10	МЯРКА 10: ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА	22
11	МЯРКА 11: ОБУЧЕНИЕ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, ДОБРОВОЛЦИ, ЛИЦА ИЗВЪРШВАЩИ ДЕЙНОСТИ В СТЕПНИ, ПАСИЩНИ И ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ, И НАСЕЛЕНИЕТО ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЖАРИ.....	23
12	МЯРКА 12: ОБМЯНА НА ОПИТ И ДОБРИ ПРАКТИКИ, СВЪРЗАНИ С НАТУРА 2000 В РАМКИТЕ НА ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ РАЗЛИЧНИ ПРОГРАМИ.....	23
13	МЯРКА 13: РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ, С ФОКУС ВЪРХУ НАТУРА 2000, ЗА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ	24
14	МЯРКА 14А, 14Б: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПАСИЩНИ И ЛИВАДНИ СИСТЕМИ	24
15	МЯРКА 15: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИБОЛОВНИТЕ ДЕЙНОСТИ В МРЕЖАТА ОТ МОРСКИ ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ	28
16	МЯРКА 16: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ КОНТРОЛ ВЪРХУ ОБИЛИЕТО НА ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ..	29
17	МЯРКА 17: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОЧИСТВАНЕ НА МОРСКОТО ДЪНО ОТ МОРСКИ ОТПАДЪЦИ И ИЗГУБЕНИ РИБАРСКИ УРЕДИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ.....	29
18	МЯРКА 18: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОДКРЕПА ЗА ВРЕМЕННО ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ НА УЛОВ НА БЯЛА МИДА	30

19	МЯРКА 19: РАЗВИТИЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА НОВО ЗНАНИЕ, КОЕТО НАМАЛЯВА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ РИБОЛОВА ВЪРХУ МОРСКИТЕ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИТЕ НА ТИПИЧНИТЕ ВИДОВЕ	30
20	МЯРКА 20: ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ ЗАБРАНЕНИ ЧОВЕШКИ ДЕЙНОСТИ В КРАЙБРЕЖНИТЕ И МОРСКИТЕ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	31
21	МЯРКА 21: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИТЕ БОЗАЙНИЦИ ЧРЕЗ НАМАЛЯВАНЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЗАЙМОДЕЙСТВИЯ МЕЖДУ КИТОПОДОБНИТЕ И РИБАРСТВОТО	32
22	МЯРКА 22: ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА ОТГОВОРНИТЕ ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА НАБЛЮДЕНИЕ И ЕФЕКТИВЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ АНТРОПОГЕННИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ЗАПЛАХА ЗА МОРСКИТЕ КИТОПОДОБНИ	32
23	МЯРКА 23А, 23Б: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИЗОСТАВЕНИ АНТРОПОГЕННИ СТРУКТУРИ	33
24	МЯРКА 24: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ И ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИ/УВРЕДЕНИ ТЕРИТОРИИ (ДЪРЖАВНИ ИЛИ ОБЩИНСКИ)	34
25	МЯРКА 25: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ХРАСТОВИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ УПРАВЛЕНИЕ НА ПАСИЩНИ СИСТЕМИ	35
26	МЯРКА 26: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕГРАДИРАЛИ ХРАСТОВИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЛИЯНИЯ ИЛИ ПРАКТИКИ, ВЪЗПРЕПЯТСТВАЩИ ЕСТЕСТВЕННОТО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ХРАСТОВИТЕ ЦЕНОЗИ	36
27	МЯРКА 27: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА ПРИ БОРБА С ПОЖАРИТЕ В СТЕПНИ, ПАСИЩНИ И ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ	37
28	МЯРКА 28: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ХРАСТОВИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ	38
29	МЯРКА 29: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕГРАДИРАЛИ ХРАСТОВИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЛИЯНИЯ ИЛИ ПРАКТИКИ, ВЪЗПРЕПЯТСТВАЩИ ЕСТЕСТВЕННОТО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ХРАСТОВИТЕ ЦЕНОЗИ	39
30	МЯРКА 30: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ВЪВ ВЛАЖНИ ЗОНИ ЧРЕЗ РЕГУЛИРАНЕ НА ПАШАТА	40
31	МЯРКА 31: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ВЪВ ВЛАЖНИ ЗОНИ ЧРЕЗ ПРОЧИСТВАНЕ	41
32	МЯРКА 32: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДА 6996 <i>DACTYLORHIZA KALOPISSII</i> (КАЛОПИСИЕВ ДЛАНОКОРЕННИК) ВЪВ ВЛАЖНИ ЗОНИ	41
33	МЯРКА 33А, 33Б, 33В: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ ВИСШИ РАСТЕНИЯ ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЕТО ИМ	42
34	МЯРКА 34: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИЗОСТАВЕНИ АНТРОПОГЕННИ СТРУКТУРИ	43

35	МЯРКА 35: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ	44
36	МЯРКА 36: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЗА ГНЕЗДЯЩИ ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ	45
37	МЯРКА 37: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ ВИСШИ РАСТЕНИЯ ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЕТО ИМ	53
38	МЯРКА 38: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СТЕПНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ЗАКУПУВАНЕ/ОТЧУЖДАВАНЕ НА ЗЕМИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ПРАВОТО НА СТРОЕЖ	54
39	МЯРКА 39: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ.....	55
40	МЯРКА 40: ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ С ОРНИТОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ	58
41	МЯРКА 41: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ.....	63
42	МЯРКА 42: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРСКИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПИЛОТНИ ДЕЙНОСТИ: ДЕМОНСТРИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ ЗА УСТОЙЧИВО СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ ОТ МЕСТООБИТАНИЯТА	66
43	МЯРКА 43: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПИЛОТНИ ДЕЙНОСТИ: ДЕМОНСТРИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ПОДДЪРЖАНЕ НА СТРУКТУРИ, УСТОЙЧИВИ КЪМ ГОЛЕМИ ПРИРОДНИ НАРУШЕНИЯ.....	67
44	МЯРКА 44: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ - ПИЛОТНИ ДЕЙНОСТИ: ДЕМОНСТРИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ ЗА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ИЗДЪНКОВИТЕ ГОРИ В СЕМЕННИ	68
45	МЯРКА 45: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СУБСРЕДИЗЕМНОМОРСКИ БОРОВИ ГОРИ С ЕНДЕМИЧНИ ПОДВИДОВЕ ЧЕРЕН БОР, ЧРЕЗ ПРОУЧВАНИЯ И ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ ЗА УСПЕШНО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ЧЕРНИЯ БОР	69
46	МЯРКА 46: ЕКОСИСТЕМНИ УСЛУГИ ОТ ГОРИТЕ	69
47	МЯРКА 47: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГОРСКИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ЗАЛЕСЯВАНЕ С ТИПИЧНИ ВИДОВЕ И ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ.....	70
48	МЯРКА 48: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ УВЕЛИЧАВАНЕ НА ПЛОЩТА НА ГОРИТЕ ВЪВ ФАЗА НА СТАРОСТ	70
49	МЯРКА 49: ОПАЗВАНЕ НА ГНЕЗДОВИ МЕСТООБИТАНИЯ НА ГРАБЛИВИ ПТИЦИ И ЧЕРЕН ЩЪРКЕЛ ПРИ СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ	71
50	МЯРКА 50: ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ НА ГОРСКИ ВИДОВЕ ПТИЦИ ЧРЕЗ УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ГОРИТЕ И ГОРСКИТЕ ПЛОЩИ	72
51	МЯРКА 51: СЪЗДАВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО СТРУКТУРНО РАЗНООБРАЗИЕ НА ГОРИТЕ.....	74
52	МЯРКА 52: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЮННИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ОТСТРАНЯВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ.....	75

53	МЯРКА 53: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА КРАЙБРЕЖНИ, СКАЛНИ И ДЮННИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА НЕТИПИЧНА ХРАСТОВА И ДЪРВЕСНА РАСТИТЕЛНОСТ	76
54	МЯРКА 54: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЮННИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ТИПИЧНИ ВИДОВЕ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ	76
55	МЯРКА 55: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА КРАЙБРЕЖНИ И ДЮННИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ/ ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕН ДОСТЪП.....	77
56	МЯРКА 56: ПОДОБРЯВАНЕ ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ.....	78
57	МЯРКА 57: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОПАНСТВОТО ЗА АКВАКУЛТУРИ	79
58	МЯРКА 58: ОСИГУРЯВАНЕ НА СПОКОЙСТВИЕ И УСЛОВИЯ ЗА ХРАНЕНЕ В ОПТИМАЛНИ МЕСТООБИТАНИЯ НА ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ЧИИТО МЕСТООБИТАНИЯ Е РАЗПОЛОЖЕНО СТОПАНСТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АКВАКУЛТУРИ	80
59	МЯРКА 59: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ И ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ХИДРОЛОГИЧНИЯ РЕЖИМ	81
60	МЯРКА 60: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ	83
61	МЯРКА 61: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПАШАТА	84
62	МЯРКА 62: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НАДЛЪЖНАТА СВЪРЗАНОСТ НА РЕКИТЕ	84
63	МЯРКА 63: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ПИЛОТНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ/ ПОТЕНЦИАЛНИ (ИЛИ БИВШИ ЕФЕКТИВНИ) МЕСТООБИТАНИЯ	85
64	МЯРКА 64: ПОДОБРЯВАНЕ ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ.....	86
65	МЯРКА 65: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ БИОЛОГИЧНИ АКВАКУЛТУРИ	86
66	МЯРКА 66: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПЕЩЕРОЛЮБИВИ ВИДОВЕ ПРИЛЕПИ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВХОДОВЕТЕ И МИКРОКЛИМАТА В ПЕЩЕРИ	88
67	МЯРКА 67: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ ВЛЕЧУГИ ЧРЕЗ УВЕЛИЧАВАНЕ НА СВЪРЗАНОСТТА НА МЕСТООБИТАНИЯТА ИМ (ИЗГРАЖДАНЕ НА ЗЕЛЕНА ИНФРАСТРУКТУРА)	89
68	МЯРКА 68: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ РАСТЕНИЯ ЧРЕЗ "ПОДСИЛВАНЕ" НА ПОПУЛАЦИЯТА ИМ	91
69	МЯРКА 69: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДА 1354 <i>URSUS ARCTOS</i> (МЕЧКА) ЧРЕЗ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ СРЕЩУ ЩЕТИ	92
70	МЯРКА 70: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ РИБИ ЧРЕЗ РЕИНТРОДУКЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНИ МЕСТООБИТАНИЯ	92
71	МЯРКА 71: СПЕЦИФИЧНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ.....	93

72	МЯРКА 72: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВИДОВЕ ПТИЦИ ЧРЕЗ ОБЕЗОПАСЯВАНЕ НА ЕЛЕКТРОПРЕНОСНАТА МРЕЖА	95
73	МЯРКА 73: КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ЩЕТИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ МЕЧКА	97

1 МЯРКА 1: РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ МРЕЖАТА НАТУРА 2000

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания по Директива за местообитанията и Директива за птиците

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на следните дейности:

1. Изготвяне на Ръководство за разработване на планове за управление на защитените зони от мрежата Natura 2000.
2. Актуализиране на Ръководство за оценка на природозащитното състояние на видове и природни местообитания по Директива за местообитанията.
3. Изготвяне на Ръководство за мониторинг на ефекта от изпълнението на мерките на НПРД 2021-2027 г.
4. Разработване на 16 плана за управление на защитените зони, обхващащи цялата територия на Natura 2000 в България. При разработване на плановете следва да се осигурят допълнително следните научни изследвания:
 - ✓ Провеждане на допълнителни теренни проучвания за разпространението, числеността на популацията и влиянията и заплахите в конкретните находища на видове (1079 *Limniscus violaceus*, 1516 *Aldrovanda vesiculosa*, 1758 *Ligularia sibirica*, 1898 *Eleocharis carniolica*, 4116 *Tozzia carpathica*, 2125 *Potentilla emilii-popii*, 4091 *Crambe tatarica*, 4096 *Gladiolus palustris*, 6927 *Himantoglossum caprinum*, 6948 *Echium russicum*, 6996 *Dactylorhiza kalopissii*, 2079 *Moehringia jankae*, 1428 *Marsilea quadrifolia*);
 - ✓ Допълнителни проучвания за площта на природни местообитания (1340, 3130, 3140, 3160, 3260, 3270, 6110, 62C0, 8210, 6420, 7140, 7210, 7220, 7230, 91D0, 91E0, 91F0, 92A0, 92C0);
 - ✓ Теренно проучване за установяване на присъствието на 1361 *Lynx lynx* (Рис) в Западна Стара планина, Осогово и пограничните райони със Сърбия;
 - ✓ Провеждане на теренни проучвания за присъствието и разпространението 6147 *Telestes souffia*;
 - ✓ Провеждане на теренни проучвания за присъствието и разпространението 1993 *Triturus dobrogicus*.
5. Провеждане на кампании за обществена осведоменост по въпроси, свързани с видове и природни местообитания по Директива за местообитанията и Директива за птиците – издаване и разпространение на информационни материали (книжка, диплянки, стикери, картички, албуми, филми и др.), образователни и разяснителни кампании за опазване на местообитанията на целевите видове (напр. местообитания за гнездене и зимуване на видове птици и др.), поставяне на информационни и указателни табели (по пътищата) и т.н.; провеждане на кампании срещу незаконното ползване на отрови в места, важни за целеви животински видове (вкл. птици), както и за правилно прилагане на дератизационни мерки в селскостопанските райони.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
---------------	--

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Разработване на планова за всички защитени зони от мрежата Натура 2000.
1079 <i>Limoniscus violaceus</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000224, BG0000366, BG0000167, BG0001023, BG0001028
1516 <i>Aldrovanda vesiculosa</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000241, BG0000322
1898 <i>Eleocharis carniolica</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000322, BG0000396
4116 <i>Tozzia carpathica</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000113, BG0000209, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0001030, BG0001040
2125 <i>Potentilla emilii-popii</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000106, BG0000107, BG0000130, BG0000573
4091 <i>Crambe tataria</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000233, BG0000573, BG0001004
4096 <i>Gladiolus palustris</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000626, BG0001028, BG0001030
6927 <i>Himantoglossum caprinum</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000104, BG0000116, BG0000117, BG0000118, BG0000149, BG0000164, BG0000166, BG0000213, BG0000214, BG0000217, BG0000218, BG0000322, BG0000382, BG0000399, BG0000421, BG0000501, BG0000573, BG0000608, BG0000615, BG0000623, BG0000624, BG0001011, BG0001012, BG0001028, BG0001040, BG0001042, BG0001375, BG0001493
6948 <i>Echium russicum</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000106, BG0000602, BG0000623, BG0001012, BG0001037, BG0001040, BG0001375
2079 <i>Moehringia jankae</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000164, BG0000104, BG0000382 (BG0000104, BG0000382 следва да бъдат проучени за издирване на находища на вида)
1428 <i>Marsilea quadrifolia</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000239, BG0000396
6996 <i>Dactylorhiza kalopissii</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000164, BG0000192, BG0000626, BG0001028, BG0001031

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
6147 <i>Telestes souffia</i>	Теренни проучвания за присъствието и разпространението на вида в BG0000209, BG0000625, BG0000626
1993 <i>Triturus dobrogicus</i>	Теренни проучвания за присъствието на вида в BG0000154
1340 Континентални солени ливади	Допълнителни научни изследвания в BG0000196
3130 Олиготрофни до мезотрофни стоящи води с растителност от <i>Littorelletea uniflorae</i> и/или <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000182, BG0000199, BG0000232, BG0000241, BG0000334, BG0000335, BG0000337, BG0000396, BG0000497, BG0000530, BG0000532, BG0000533, BG0000534, BG0000611
3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от <i>Chara</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000107, BG0000261, BG0000322, BG0000377, BG0000396, BG0000487, BG0000503, BG0000522, BG0000530, BG0000615, BG00001012, BG00001014
3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0001040
3160 Естествени дистрофни езера	Допълнителни научни изследвания в BG0000113
3260 Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000107, BG0000192, BG0000240, BG0000280, BG0000494, BG0000495, BG0000508, BG0000509, BG0000578, BG0001012, BG0001030, BG0001043
3270 Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention p.p.</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0001007
6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alysso-Sedion albi</i> 62C0 Понто-Сарматски степи 8210 Хазмофитна растителност по варовикови	Допълнителни научни изследвания в BG0000635

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
скални склонове	
6420 Средиземноморски влажни съобщества на високи треви от съюз <i>Molinio-Holoschoenion</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000574
7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища	Допълнителни научни изследвания в BG0000113, BG0000209, BG0000494, BG0000496, BG0001011, BG0001021, BG0001030, BG0001389
7210 Карбонатни мочурища с <i>Cladium mariscus</i> и видове от съюза <i>Caricion davallianae</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000261
7220 Извори с твърда вода с туфести формации (<i>Cratoneurion</i>)	Допълнителни научни изследвания в BG0000214, BG0000626
7230 Алкални блата	Допълнителни научни изследвания в BG0000134, BG0000192, BG0000261, BG0000612, BG0000626, BG0001028
91D0 Мочурни гори	Допълнителни научни изследвания в BG0000113, BG0000495, BG0000496, BG0000209, BG0001030, BG0001031
91E0 Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	Допълнителни научни изследвания в BG0000102, BG0000104, BG0000113, BG0000117, BG0000133, BG0000134, BG0000136, BG0000137, BG0000139, BG0000141, BG0000143, BG0000149, BG0000173, BG0000178, BG0000181, BG0000182, BG0000192, BG0000199, BG0000208, BG0000211, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000219, BG0000230, BG0000231, BG0000232, BG0000239, BG0000240, BG0000241, BG0000247, BG0000261, BG0000263, BG0000273, BG0000275, BG0000279, BG0000280, BG0000281, BG0000282, BG0000294, BG0000298, BG0000308, BG0000313, BG0000322, BG0000334, BG0000339, BG0000366, BG0000374, BG0000377, BG0000382, BG0000393, BG0000396, BG0000420, BG0000421, BG0000424, BG0000425, BG0000426, BG0000429, BG0000497, BG0000498, BG0000500, BG0000501, BG0000503, BG0000507, BG0000508, BG0000509, BG0000518, BG0000523, BG0000524, BG0000525, BG0000529, BG0000530, BG0000532, BG0000533, BG0000534, BG0000552, BG0000578, BG0000608, BG0000609, BG0000610, BG0000611, BG0000612, BG0000613, BG0000615, BG0000616,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
	BG0000617, BG0000618, BG0001011, BG0001012, BG0001014, BG0001017, BG0001022, BG0001023, BG0001028, BG0001031, BG0001033, BG0001034, BG0001036, BG0001037, BG0001039, BG0001040, BG0001042, BG0001043, BG0001307, BG0001386, BG0001389, BG0001493, BG0002018,
91F0 Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	Допълнителни научни изследвания в BG0000100, BG0000102, BG0000133, BG0000198, BG0000208, BG0000219, BG0000230, BG0000242, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0000118
92A0 Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000103, BG0000192, BG0000194, BG0000195, BG0000196, BG0000198, BG0000206, BG0000212, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000230, BG0000261, BG0000287, BG0000335, BG0000366, BG0000425, BG0000429, BG0000436, BG0000437, BG0000438, BG0000440, BG0000443, BG0000517, BG0000574, BG0001001, BG0001007, BG0001032, BG0001034
92C0 Гори от <i>Platanus orientalis</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000224, BG0000366, BG0001023, BG0001033, BG0000438, BG0001030, BG0001032

2 МЯРКА 2: РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ВИДОВЕ ПТИЦИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A857 *Spatula clypeata*, A394 *Anser albifrons*, A042 *Anser erythropus*, A060 *Aythya nyroca*, A231 *Coracias garrulus*, A122 *Crex crex*, A095 *Falco naumanni*, A097 *Falco vespertinus*, A159 *Numenius tenuirostris*, A071 *Oxyura leucocephala*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към изготвяне на национални планове за действие за опазване на видовете, на база на международния план и при съобразяване с националните специфики.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
A857 <i>Spatula clypeata</i> , A394 <i>Anser albifrons</i> , A042 <i>Anser</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000237, BG0000241, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG00002006, BG0002010, BG0002013, BG0002015, BG0002016, BG0002017, BG0002018, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<i>erythropus</i> , A060 <i>Aythya nyroca</i> , A231 <i>Coracias</i> <i>garrulus</i> , A122 <i>Crex crex</i> , A095 <i>Falco naumanni</i> , A097 <i>Falco</i> <i>vespertinus</i> , A159 <i>Numenius</i> <i>tenuirostris</i> , A071 <i>Oxyura</i> <i>leucocephala</i> , A875 <i>Microcarbo</i> <i>pygmaeus</i> , A006 <i>Podiceps</i> <i>grisegena</i> , A008 <i>Podiceps</i> <i>nigricollis</i>	BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002052, BG0002058, BG0002060, BG0002069, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002085, BG0002091, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002106, BG0002114, BG0002115, BG0002009, BG0002001, BG0002004, BG0002008, BG0002064, BG0002065, BG0002070, BG0002074, BG0002076, BG0002086, BG0002087, BG0002103, BG0002104, BG0000113, BG0000240, BG0000332, BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002012, BG0002014, BG0002019, BG0002025, BG0002026, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002059, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002077, BG0002078, BG0002093, BG0002098, BG0002112, BG0000209, BG0000399, BG0000495, BG0000496, BG0002005, BG0002020, BG0002079, BG0002084, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002113, BG0002126, BG0002128, BG0002129, BG0002007, BG0002067

3 МЯРКА 3: ПРИЛАГАНЕ НА УПРАВЛЕНСКИ ПОДХОД В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ОТ МРЕЖАТА НАТУРА 2000

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда финансиране на органите за управление на защитените зони от мрежата Натура 2000, в т.ч.:

1. Възнаграждения и командировъчни разходи за служителите на националната структура за управление на екологична мрежа (с изключение на звеното за управление на НПРД);
2. Възнаграждения и командировъчни разходи за служителите в органите за управление на Натура 2000 на регионално ниво.
3. Закупуване на оборудване и софтуер.
4. Изграждане на капацитет на служителите на националната структура и на органите за управление на Натура 2000.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

4 МЯРКА 4: ИЗГРАЖДАНЕ НА КАПАЦИТЕТ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ, ЗАЛОЖЕНИ В ПЛАНОВЕТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на следните дейности:

1. Провеждане на семинари с представители на заинтересованите страни, за разясняване на начина на прилагане на мерки, заложи в планове за управление на защитените зони. Семинарите ще се планират на годишна база, в зависимост от спецификата на териториите, попадащи в съответния план – целеви обекти, екосистеми и т.н. Планирани са минимум по 3 семинара годишно (за 6 годишен период), за територията на всеки план – общо 288 семинара.
2. Провеждане на обучения за представители на заинтересованите страни, за изграждане на капацитет за устойчиво управление на земи/гори/водни обекти на територията на защитените зони от мрежата Натура 2000. Обученията ще се планират на годишна база, в зависимост от спецификата на териториите, попадащи в обхвата на действие на регионалните органи за управление. Планирани са минимум по 3 обучения за периода 2021-2027 г., за територията на всеки орган за управление – общо 48 обучения.
3. Провеждане на обучения за представители на заинтересованите страни, за изграждане на капацитет за развитие и промотиране на устойчив туризъм и природосъобразен бизнес на територията на защитените зони от Натура 2000. Обученията ще се планират на годишна база, в зависимост от спецификата на териториите, попадащи в обхвата на действие на регионалните органи за управление. Планирани са минимум по 3 обучения за периода 2021-2027 г., за територията на всеки орган за управление – общо 48 обучения.
4. Провеждане на обучения за туристически водачи в пещери (в т.ч. и такива, работещи за туроператорски фирми), за да сведе до минимум безпокойството и да се насърчи опазването на прилепите. Обученията ще се планират на годишна база. Планирани са общо 10 обучения за периода 2021-2027 г.
5. Провеждане на обучения за ползватели на недървесни горски ресурси – диворастващи плодове, билки, трюфели и др. за устойчиво, природосъобразно ползване на недървесните горски продукти. Обученията ще се планират на годишна база, в зависимост от спецификата на териториите, попадащи в обхвата на действие на регионалните органи за управление. Планирани са минимум по 3 обучения за периода 2021-2027 г., за територията на всеки орган за управление – общо 48 обучения.
6. Провеждане на обучения на ловно-рибарските дружества относно: допустимостта за зарибяване на малки по площ (под 5 хектара) стоящи водоеми – планирани са 3 обучения за периода 2021-2027 г.; опазване на световно застрашени водолюбивви видове птици - планирани са 3 обучения за периода 2021-2027 г.; прилагане на добри ловностопански практики - планирани са 3

обучения за периода 2021-2027 г.; разпознаване на ловните видове птици - планирани са 3 обучения за периода 2021-2027 г.

7. Провеждане на обучения на доброволци за: прилагане на схеми за мониторинг на видове и природни местообитания предмет на докладване по двете природозащитни директиви - планирани са минимум по 3 обучения за периода 2021-2027 г., за територията на всеки орган за управление – общо 48 обучения; оптимизиране и развитие на мрежата от организации, експерти и групи от доброволни поддръжници, работещи за опазването на целевите обекти (изграждане на мрежа от местни доброволни сътрудници; създаване, обучение и активно действие на местни групи от доброволни поддръжници за мониторинг и превенция срещу браконьерството) - планирани са минимум по 3 обучения/работни срещи за периода 2021-2027 г., за територията на всеки орган за управление – общо 48 обучения/срещи.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

5 Мярка 5: Надграждане на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 и Информационната система към Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Надграждане на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 (поддържана от МОСВ), така че тя да служи за целите на управлението на Натура 2000 на национално и регионално ниво - осигуряване на необходимата функционалност на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000, за целите на управлението на мрежата; осигуряване на възможности за систематизиране, оценка, валидиране и анализ на научните данни и информация за Натура 2000.
2. Надграждане на Информационната система към Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие (поддържана от ИАОС), така че тя да осигури систематизирането, валидирането и анализа на данни и информация от мониторинга на видове и типове природни местообитания по Директива за птиците и Директива за местообитанията - разработване на процедура за работа, обхващаща всички етапи от процеса на управлението на данните, надграждане на системата и подобряване на нейната функционалност.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
---------------	--

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

6 МЯРКА 6: УПРАВЛЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА НПРД

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Звеното за управление на НПРД е част от Националната структура за управление на мрежата Натура 2000 в България. Неговите функции са:

- Осигурява цялостния процес на разработване/управление на изпълнението на НПРД, като допринася за постигането на нейните цели и резултати;
- Координира участието на всички организации и структури на национално ниво, въввлечени и имащи отговорности по изпълнението на НПРД.
- Изготвя насоки/препоръки за планиране на процедури за безвъзмездна помощ, предвиждащи изпълнението на преки природозащитни мерки, към Управляващите органи на програмите за финансиране;
- Консултира управляващите органи на всички финансиращи програми, относно съответствието на планираните дейности по различни проекти, с целите и приоритетите на рамката.
- Осигурява координирането между всички институции и организации, които следва да подават информация за изпълнението на рамката, като обработва и анализира набраната информация;
- Осигурява цялостния процес на мониторинг и оценка на изпълнението на НПРД, като предлага и осъществява, нейната актуализация;
- Изготвя необходимите доклади относно изпълнението на НПРД, пред ЕК.

В този контекст, финансирането на мярката предвижда:

- Възнаграждения на екип от 7 експерта;
- Разходи за външна експертиза, при необходимост;
- Разходи за командировки и участие в срещи;
- Разходи за изграждане на капацитет.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

7 МЯРКА 7: МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ ПО ДИРЕКТИВА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА И ДИРЕКТИВА ЗА ПТИЦИТЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Прилагане на Националната концепция за мониторинг на птиците и Националната концепция за мониторинг на видове и местообитания.
2. Изготвяне на докладите по чл. 12 на Директива за птиците и чл. 17 на Директива за местообитанията.
3. Провеждане на експертни работни срещи за обсъждане на докладите по двете природозащитни директиви.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

8 МЯРКА 8: МОНИТОРИНГ НА ЕФЕКТА ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВИДОВЕТЕ И ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания, включени за подпомагане в НПРД

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Мониторинг в хода на изпълнение на дейностите по заложените, в НПРД, мерки (от страна на съответните програмни оператори и агенции).
2. Анализ на екологичния ефект от прилагане на мерките от НПРД върху състоянието на видовете и природните местообитания (научното звено на НПРД).
3. Разработване на каталог от мерки с доказан позитивен ефект върху състоянието на видовете и природните местообитания (научното звено на НПРД).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания, включени за подпомагане в НПРД	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000, в които мерките на НПРД се прилагат.

9 МЯРКА 9: ПОДОБРЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА ЗА ВИДОВЕ И ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1043 *Lindenia tetraphylla*, 1371 *Rupicapra rupicapra balcanica*, 1758 *Ligularia sibirica*, 4027 *Arytrura musculus*, 4033 *Erannis ankeraria*, 4038 *Lycaena helle*, 4043 *Pseudophilotes bavius*, 5364 *Triturus macedonicus*, 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи), 8150 Средноевропейски планински силикатни сипеи, 8160 Средноевропейски варовикови сипеи в предпланини и ниски планини, A095 *Falco naumanni*, A021 *Botaurus stellaris*, A859 *Clanga clanga*, A077 *Neophron percnopterus*, A392 *Phalacrocorax aristotelis*, A020 *Pelecanus crispus*, A122 *Crex crex*, A511 *Falco cherrug*, A042 *Anser erythropus*, A071 *Oxyura leucocephala*, A159 *Numenius tenuirostris*, A404 *Aquila heliaca*, A396 *Branta ruficollis*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнението на следните дейности:

1. Картиране и определяне на природозащитното състояние на видове и природни местообитания, които са включени в чек-листите за докладване по чл. 17 на Директива за местообитанията през 2019 г. и/или целеви обекти, за които научните знания и данни за тях са недостатъчни (1043 1758 *Ligularia sibirica*, *Lindenia tetraphylla*, 4027 *Arytrura musculus*, 4033 *Erannis ankeraria*, 4038 *Lycaena helle*, 4043 *Pseudophilotes bavius*, 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи), 8150 Средноевропейски планински силикатни сипеи, 8160 Средноевропейски варовикови сипеи в предпланини и ниски планини)). Това включва:
 - ✓ Разработване на методики за картиране и за определяне на природозащитното състояние на целевите обекти, за целевите обекти, за които такива не са разработени такива.
 - ✓ Провеждане на теренни проучвания.
 - ✓ Анализи и определяне на разпространението и природозащитното състояние на целевите обекти.
2. За 1758 *Ligularia sibirica* (Сибирски див тютюн): освен посочените проучвания, актуализиране на Плана за действие за опазването на вида, включително определяне/актуализиране на природозащитното му състояние.
3. Установяване на таксономична принадлежност на 5364 *Triturus macedonicus* и установяване на последствията от разселване на неавтохтонни диви кози. За целта е необходимо да се събере и изследва генетичен материал.
4. Научни изследвания на видове птици:
 - ✓ A095 *Falco naumanni* – оценка на местообитанията на традиционните находища на вида през последните 40 години по отношение на промяна на селскостопанските практики, използване на химикали, динамика на популациите на домашните животни и интензивност на пашата; издирване на гнездови находища на вида в страната, като се включат и нови територии въз основа на националния мониторинг на птиците; проследяване на състоянието на популациите на основните видове – жертви в районите на настоящите и

доскорошни гнездовища; анализ на получените резултати от реинтродукция на белошипата ветрушка, проведени в последните години в България; определяне на генотипичните характеристики на Българските птици и потенциалните, внасяни за реинтродуциране в България, индивиди;

- ✓ A021 *Botaurus stellaris* - проучване на следгнездова дисперсия и миграции чрез поставяне на проследяващи устройства на гнездящи в България птици;
- ✓ A859 *Clanga clanga* – определяне на места с концентрация на вида през периодите на миграция и зимуване в България;
- ✓ A077 *Neophron percnopterus* – определяне на места за предмиграционни струпвания на вида от данните за проследяване на птици от вида в България;
- ✓ A392 *Phalacrocorax aristotelis* – определяне на най-важните видове риби в храната на качулатия корморан, поведението на хранене и местата за хранене на вида, като основа за анализ на оптималната му численост в условията на България;
- ✓ A020 *Pelecanus crispus* – анализ на половата и възрастова структура на колониите в България, и демографските им характеристики; проучване на движението на кочките в ПР „Сребърна“, с помощта на сателитни снимки, през достъпния за анализ период от време; проучване на пространственото разпределение на къдроглавия пеликан на Балканския полуостров и в Мала Азия, и тяхната генетична структура; проучване на рибните запаси и използването им от човека и рибоядните птици в ПР „Сребърна“; проучване на числеността при едри бозайници в ПР „Сребърна“ и нейната динамика;
- ✓ A122 *Crex crex* - определяне на гнездови обитания на вида в районите с ниска интензивност на ползване; проучване на периодите на придвижвания на ливадните дърдавци между различни географски райони в България; създаване на единна база данни за добавъчната смъртност в популацията на вида от антропогенни източници;
- ✓ A511 *Falco cherrug* – създаване на единна база данни за наблюдения и регистрирани случаи на смърт на вида в България;
- ✓ A042 *Anser erythropus* – проучване и оценка на степента на въздействие на ловната преса върху популацията на малката белочела гъска в ключовите места за зимуване на вида; изследване на конкурентните и симбионтни отношения на вида с другите видове гъски, при използването на общи хранителни ресурси в установените места с концентрация на видовете гъски през периода на зимуване;
- ✓ A071 *Oxyura leucocephala* – провеждане на изследване и оценка на качествените и количествени показатели на местообитанието на вида в страната, безпокойство, хранителни запаси и др.; проследяване на зимуващи и мигриращи през страната тръноопашати потапници;
- ✓ A159 *Numenius tenuirostris* – целенасочени проучвания за установяване на вида в местата, където е бил наблюдаван в миналото и в други подходящи местообитания;
- ✓ A404 *Aquila heliaca* – проучване на хранителния спектър на вида, чрез анализ на хранителните остатъци в гнездата му; определяне на места за струпвания на вида от данни на проследени индивиди;

- ✓ A396 *Branta ruficollis* – изследване на кръвни проби за присъствие на остатъчни вещества, свързани със земеделски практики в районите на зимуване на вида в България; изследване на предпочитаните за хранене полета в зависимост от посевите и размера на засетите площи през периода на зимуване на вида в България; изследване на пространствените закономерности между местата за ношуване и местата на хранене на вида по данни от проследени индивиди от вида.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
1043 <i>Lindenia tetraphylla</i>	BG0001023, BG0000425, BG0000441, BG0000539, BG0000427, BG0000578, BG0000212, BG0001034, BG0001032, BG0000195
1371 <i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	BG0000209, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0001021, BG0000372, BG0001030, BG0001493, BG0001040, BG0001028, BG0001386
1758 <i>Ligularia sibirica</i> (Сибирски див тютюн)	BG0000625, BG0000626
4027 <i>Arytrura musculus</i>	BG0000396, BG0000182, BG0000199, BG0000533, BG0000334, BG0000335, BG00002018, BG0000232, BG0000377, BG0000530
4033 <i>Erannis ankeraria</i>	BG0000366, BG0001023, BG0000224, BG0001028, BG0001032, BG0000212, BG0000608
4038 <i>Lycaena helle</i>	BG0001040
4043 <i>Pseudophilotes bavius</i>	BG0000106, BG0000107, BG0000218, BG0000212
5364 <i>Triturus macedonicus</i>	BG0000167, BG0000209, BG0000224, BG0000313, BG0000366, BG0001011, BG0001017, BG0001022, BG0001028, BG0001040
6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)	В защитените зони, в които местообитанието е предмет на опазване
8150 Средноевропейски планински силикатни сипеи	BG0000117, BG0000133, BG0000137, BG0000164, BG0000166, BG0000190, BG0000211, BG0000220, BG0000304, BG0000336, BG0000393, BG0000399, BG0000420, BG0001011, BG0001013, BG0001021, BG0001028, BG0001031, BG0001033, BG0001386, BG0001493

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
8160 Средноевропейски варовикови сипеи в предпланини и ниски планини	BG0000133, BG0000149, BG0000164, BG0000166, BG0000190, BG0000214, BG0000240, BG0000432, BG0001028, BG0001030, BG0001032, BG0001033, BG0001493
A095 <i>Falco naumanni</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002002, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002021, BG0002022, BG0002025, BG0002029, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002054, BG0002061, BG0002071, BG0002073, BG0002076, BG0002082, BG0002113
A021 <i>Botaurus stellaris</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002001, BG0002006, BG0002009, BG0002010, BG0002015, BG0002024, BG0002028, BG0002030, BG0002040, BG0002041, BG0002045, BG0002046, BG0002050, BG0002051, BG0002052, BG0002069, BG0002070, BG0002094, BG0002096, BG0002098, BG0002104, BG0002114
A859 <i>Clanga clanga</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000113, BG0000156, BG0000270, BG0002017, BG0002021, BG0002029, BG0002038, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002048, BG0002050, BG0002058, BG0002076
A077 <i>Neophron percnopterus</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0002003, BG0002012, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002044, BG0002048, BG0002051, BG0002053, BG0002058, BG0002071, BG0002073, BG0002106
A392 <i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000271, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002045, BG0002050, BG0002051, BG0002060, BG0002097
A020 <i>Pelecanus crispus</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000237, BG0000241, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002007, BG0002008, BG0002010, BG0002013, BG0002015, BG0002017, BG0002021, BG0002022, BG0002024, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
	BG0002051, BG0002058, BG0002061, BG0002065, BG0002069, BG0002082, BG0002091, BG0002096, BG0002098
<i>A122 Crex crex</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002013, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002024, BG0002025, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002062, BG0002065, BG0002066, BG0002073, BG0002074, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002084, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002093, BG0002097, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112, BG0002113
<i>A511 Falco cherrug</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000209, BG0000270, BG0000271, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002013, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002030, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002050, BG0002051, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002066, BG0002073, BG0002082, BG0002097, BG0002098, BG0002112, BG0002113
<i>A042 Anser erythropus</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002009, BG0002010, BG0002024, BG0002050
<i>A071 Oxyura leucocephala</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002046, BG0002050
<i>A159 Numenius tenuirostris</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000242, BG0000270, BG0000271
<i>A404 Aquila heliaca</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0002021, BG0002026, BG0002048, BG0002051, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002082

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<i>A396 Branta ruficollis</i>	Допълнителни научни изследвания в BG0000156, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002023, BG0002028, BG0002030, BG0002045, BG0002050, BG0002051, BG0002082, BG0002083, BG0002085

10 Мярка 10: ПОДКРЕПА ЗА РАЗВИТИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЕКОСИСТЕМНИТЕ УСЛУГИ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и природни местообитания по Директива за местообитанията и Директива за птиците

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на следните дейности:

- Дейности по осигуряване на актуална информация за състоянието на екосистемите и екосистемните услуги на територията на мрежата Натура 2000, в т.ч.:
 - Изготвяне/актуализиране/допълнение и тестване на методики;
 - Събиране и анализ на данни, създаване на бази данни;
 - Картиране и биофизична оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и валидиране на резултатите;
 - Разработване/ актуализация на наръчници и указания;
 - Икономическа оценка на екосистемите и техните услуги и оценка на Природния капитал в Натура 2000;
 - Обучение на представители на икономическите сектори, които ще бъдат повлияни от осчетоводяването на екосистемните услуги.
- Дейности по осигуряване на актуална информация за състоянието на елементите на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, в т.ч.:
 - Изготвяне/актуализиране/допълнение и тестване на методики;
 - Картиране и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура и валидиране на резултатите
 - Разработване/ актуализация на наръчници и указания.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и природни местообитания по Директива за местообитанията и Директива за птиците	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000

11 Мярка 11: ОБУЧЕНИЕ НА ОРГАНЕТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, ДОБРОВОЛЦИ, ЛИЦА ИЗВЪРШВАЩИ ДЕЙНОСТИ В СТЕПНИ, ПАСИЩНИ И ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ, И НАСЕЛЕНИЕТО ЗА ДЕЙСТВИЯ ПРИ ПОЖАРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички целеви обекти по Директива за птиците и Директива за местообитанията

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на следните дейности:

1. Проучвания и анализ на добри практики.
2. Разработване на програми за обучение.
3. Провеждане на теоретични и практически обучения за представители на целевите групи.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички целеви обекти по Директива за птиците и Директива за местообитанията (без морските)	В сухоземната територия на всички защитени зони

12 Мярка 12: ОБМЯНА НА ОПИТ И ДОБРИ ПРАКТИКИ, СВЪРЗАНИ С НАТУРА 2000 В РАМКЕТЕ НА ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ РАЗЛИЧНИ ПРОГРАМИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Съвместни проучвания, обучения, работни срещи.
2. Разработване на съвместни програми за действие/ документи/ методически указания в областта на Натура 2000.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

13 Мярка 13: РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМИ ЗА ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ, С ФОКУС ВЪРХУ НАТУРА 2000, ЗА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: Всички видове и типове природни местообитания

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Разработване на учебни програми/ ръководства за учители/ планове за провеждане на обучения в областта на Натура 2000, в системата на началното, средното и висшето образование.
2. Обучение на учители/преподаватели във висши учебни заведения, за преподаване по разработените програми за обучение.
3. Провеждане на обучения в областта на Натура 2000, в системата на началното, средното и висшето образование.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
Всички видове и типове природни местообитания	Всички защитени зони от мрежата Натура 2000.

14 Мярка 14А, 14Б: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПАСИЩНИ И ЛИВАДНИ СИСТЕМИ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: 1340, 1530, 6110, 6150, 6170, 6210, 6220, 6230, 6240, 6250, 6260, 62A0, 62C0, 62D0, 6 410, 6420, 6430, 6440, 6510, 6520

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към екологосъобразно управление на пасищни и ливадни системи с цел опазване и поддържане на структурата и функциите на тревните местообитания:

- ✓ Контролиране на интензивността на пашата (прилагане на екстензивно животновъдство) и регулиране на коситбата за минимизиране на процесите на деградация на тревните съобщества, ерозия и рудерализация, като резултат от интензивна пасищна/ неекологосъобразна коситбена експлоатация;
- ✓ Контролиране на естествени сукцесионни процеси на навлизане на храстова и горска растителност в местообитанието при пълно отсъствие на паша/коситба (изоставяне/преустановяване на ползването на пасищата и ливадите).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. За постоянно затревените площи, които се поддържат чрез паша и включват територии с разпространение на всички посочени типове природни

местообитания интензитетът на пашата трябва да е с минимална гъстота 0,3 ЖЕ/ха и максимална гъстота 1 ЖЕ/ха.

2. За площите на местообитания h6210, h6230, h6250, h62D0, h6410, h6440, h6510, h6520, за които се прилага сенокосен режим на управление, да се извършва минимум 1 коситба за съответната година (косене от 15 юни до 15 юли за равнинни и хълмисти райони и между 30 юни до 15 август за планинските райони), като 5% от площта се оставя неокосена. Всяка година неокосената част трябва да е различна в периметъра на местообитанието, техниката на косене трябва да не нарушава тревния чим и структурата на почвата. Коситбата да се извършва с бавнодвижещи се косачки, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия; окосената трева трябва да се оставя да съхне на ливадата, като след изсушаване (максимум до 2 седмици след коситбата) се събира на купове или се изнася от парцела.
3. Прочистването на храстови и дървесни видове за съобразяване с базовото изискване (съобразно базовото изискване – „Постоянно затревените площи са допустими за подпомагане, когато: на тях има не повече от 100 броя дървета и/или храсти на хектар с височина над 0.5 м. (за орлова папрат, чемерика, айлант, къпина, клек, хвойна и аморфа – независимо от височината), които са с мозаечно разположение“) трябва да се извършва ръчно или с лека техника (да не се извършва с тежка техника и шредери).
4. В територии с разпространение на всички посочени типове природни местообитания трябва да се извършва предотвратяване и поддържане от навлизане на нежелана плевелна и рудерална растителност - коприва (*Urtica dioica*), паламида (*Cirsium arvense*), магарешки бодил (*Carduus nutans*, *C. thoermeri*), тревист бяз (*Sambucus ebulus*), бодлива метличина (*Centaurea calcitrapa*), ветрогон (*Eryngium campestre*), алпийският лапад (*Rumex alpinus*). Контролирането на развитието на плевелна и рудерална растителност се извършва чрез коситба, когато е установено развитието в площи равни или по-големи от 100 кв.м, в които посочените рудерални и плевелни видове, самостоятелно или в комбинация имат покритие над 50%. Коситбата се извършва само върху тези площи в периода 15 юни - 30 юни и окосената маса се изнася извън полигона.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния тип природно местообитание следва да бъде подобро:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1340	BG0000196; BG0000441; BG0000205; BG0000233
1530	BG0000270; BG0001001; BG0000151; BG0000199; BG0000233; BG0000239; BG0000335; BG0000396; BG0000205; BG0000192; BG0000196; BG0000418
6110	BG0000102, BG0000130, BG0000132, BG0000133, BG0000154,

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
	BG0000573, BG0000621, BG0000104, BG0000107, BG0000113, BG0000117, BG0000132, BG0000138, BG0000139, BG0000149, BG0000168, BG0000171, BG0000178, BG0000180, BG0000181, BG0000212, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000217, BG0000218, BG0000232, BG0000240, BG0000254, BG0000263, BG0000275, BG0000304, BG0000313, BG0000339, BG0000382, BG0000401, BG0000420, BG0000421, BG0000487, BG0000498, BG0000500, BG0000517, BG0000521, BG0000608, BG0000613, BG0000615, BG0001011, BG0001012, BG0001013, BG0001014, BG0001022, BG0001028, BG0001039, BG0001040, BG0001042, BG0001375, BG0000247, BG0000610, BG0000635
6150	BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0000113, BG0000167
6170	BG0000209, BG0000494, BG0001028
6210	BG0000166, BG0000211, BG0000308, BG0000366, BG0000494, BG0001021, BG0001028, BG0001031, BG0001040, BG0001042, BG0001389, BG0001493, BG0000102, BG0000133, BG0000151, BG0000208, BG0000219, BG0000230, BG0000270, BG0000271, BG0000574, BG0001004, BG0001007, BG0000104, BG0000107, BG0000113, BG0000117, BG0000119, BG0000136, BG0000137, BG0000138, BG0000139, BG0000149, BG0000165, BG0000166, BG0000169, BG0000171, BG0000173, BG0000178, BG0000181, BG0000190, BG0000192, BG0000195, BG0000196, BG0000206, BG0000211, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000230, BG0000231, BG0000233, BG0000239, BG0000240, BG0000254, BG0000261, BG0000263, BG0000275, BG0000291, BG0000295, BG0000298, BG0000304, BG0000308, BG0000313, BG0000322, BG0000365, BG0000374, BG0000382, BG0000420, BG0000421, BG0000432, BG0000518, BG0000569, BG0000570, BG0000572, BG0000602, BG0000608, BG0000609, BG0000610, BG0000612, BG0000613, BG0000615, BG0000616, BG0000623, BG0000624, BG0001011, BG0001013, BG0001014, BG0001017, BG0001022, BG0001028, BG0001031, BG0001033, BG0001034, BG0001037, BG0001039, BG0001043, BG0001375, BG0000168, BG0000628, BG0000635
6220	BG0000220, BG0000366, BG0001021, BG0001028, BG0000133, BG0000151, BG0000208, BG0000219, BG0000230, BG0000270, BG0000271, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0000133, BG0000149, BG0000196, BG0000212, BG0000217, BG0000224, BG0000254, BG0000287, BG0000365, BG0000366, BG0000401, BG0000513, BG0001011, BG0001022, BG0001028, BG0001031, BG0001034
6230	BG0000372, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0001028, BG0001030, BG0001040, BG0000113, BG0000165, BG0000366,

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
	BG0001011, BG0001040
6240	BG0001040, BG0000151, BG0000104, BG0000106, BG0000107, BG0000117, BG0000138, BG0000149, BG0000168, BG0000178, BG0000181, BG0000213, BG0000216, BG0000233, BG0000239, BG0000240, BG0000247, BG0000263, BG0000275, BG0000382, BG0000421, BG0000602, BG0000608, BG0000610, BG0000615, BG0000618, BG0001014
6250	BG0000106, BG0000107, BG0000168, BG0000169, BG0000171, BG0000180, BG0000181, BG0000199, BG0000232, BG0000233, BG0000239, BG0000240, BG0000241, BG0000336, BG0000497, BG0000508, BG0000509, BG0000516, BG0000522, BG0000526, BG0000527, BG0000528, BG0000530, BG0000608, BG0000610, BG0000611, BG0000613
6260	BG0000497
62A0	BG0000113, BG0000151, BG0000192, BG0000211, BG0000211, BG0000212, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000230, BG0000254, BG0000295, BG0000304, BG0000313, BG0000366, BG0000402, BG0000418, BG0000420, BG0000513, BG0000624, BG0001001, BG0001013, BG0001028, BG0001030, BG0001031, BG0001032, BG0001033, BG0001040, BG0001040, BG0001375, BG0001389
62C0	BG0000102, BG0000107, BG0000130, BG0000132, BG0000154, BG0000570, BG0000572, BG0000573, BG0000621, BG0000623, BG0000635
62D0	BG0000113, BG0000167, BG0000366, BG0001011, BG0001032, BG0001040, BG0001389, BG0001493
6410	BG0000113, BG0000322, BG0000308, BG0000372, BG0000626, BG0001030, BG0001307
6420	BG0001028
6430	BG0000104, BG0000113, BG0000134, BG0000138, BG0000139, BG0000149, BG0000151, BG0000173, BG0000181, BG0000182, BG0000192, BG0000196, BG0000198, BG0000199, BG0000208, BG0000209, BG0000211, BG0000213, BG0000214, BG0000219, BG0000230, BG0000232, BG0000239, BG0000240, BG0000241, BG0000247, BG0000275, BG0000279, BG0000280, BG0000281, BG0000282, BG0000289, BG0000298, BG0000304, BG0000308, BG0000313, BG0000335, BG0000339, BG0000366, BG0000372, BG0000374, BG0000377, BG0000396, BG0000399, BG0000420, BG0000421, BG0000425, BG0000429, BG0000432, BG0000496,

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
	BG0000498, BG0000500, BG0000507, BG0000518, BG0000522, BG0000523, BG0000524, BG0000574, BG0000609, BG0000610, BG0000613, BG0000615, BG0000616, BG0000617, BG0000618, BG0001001, BG0001007, BG0001011, BG0001012, BG0001017, BG0001021, BG0001031, BG0001040, BG0001042, BG0001307, BG0001389, BG0001493
6440	BG0000377, BG0000396, BG0000497
6510	BG0000113, BG0000134, BG0000192, BG0000196, BG0000198, BG0000208, BG0000219, BG0000224, BG0000230, BG0000239, BG0000240, BG0000247, BG0000261, BG0000263, BG0000281, BG0000289, BG0000298, BG0000322, BG0000366, BG0000374, BG0000421, BG0000429, BG0000498, BG0000507, BG0000518, BG0000608, BG0000609, BG0000610, BG0000615, BG0000616, BG0000617, BG0000618, BG0000624, BG0001001, BG0001007, BG0001012, BG0001028, BG0001043, BG0001493
6520	BG0000113, BG0000165, BG0000224, BG0000298, BG0000308, BG0000313, BG0000366, BG0000372, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0000617, BG0001011, BG0001017, BG0001021, BG0001028, BG0001030, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001043, BG0001307, BG0001386, BG0001493, BG0001493

15 Мярка 15: Подобряване на природозащитното състояние на морски типове природни местообитания чрез разработване на планове за управление на риболовните дейности в мрежата от морски защитени зони

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1160, h1170

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Оценка на натиска от риболовни дейности и аквакултури в зоните.
2. Оценка на въздействието от риболовни дейности и аквакултури върху състоянието на импактни местообитания.
3. Анализ на икономическото значение на зоните за сектора.
4. Анализ на съществуващите риболовни регулации и мерки, ефективност, изпълнение и спазване.
5. Изготвяне на програма от мерки за намаляване на натиска от риболовните дейности и компенсаторни мерки за сектора.
6. Изготвяне на план за действие за прилагане на програмата от мерки.
7. Консултации със заинтересованите лица.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Втори работен вариант

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1160, 1170	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154; BG0000573, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001501

16 МЯРКА 16: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ КОНТРОЛ ВЪРХУ ОБИЛИЕТО НА ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1160, h1170

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Извличане на дребноразмерни класове *Rapana venosa* с прилагане на екологосъобразни методи за улов (водолазен способ).
2. Договаряне с рибопереработвателни фабрики за предаване на частта от уловите, които представляват комерсиален интерес.
3. Изгаряне в инсинератор на частта от уловите, които не представляват търговски интерес.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1160, 1170	BG0000100; BG0000103; BG0000116; BG0000146; BG0000154; BG0000242; BG0000573; BG0000574; BG0000620; BG0000621; BG0001001; BG0001004; BG0001007; BG0001500

17 МЯРКА 17: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОЧИСТВАНЕ НА МОРСКОТО ДЪНО ОТ МОРСКИ ОТПАДЪЦИ И ИЗГУБЕНИ РИБАРСКИ УРЕДИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1160, h1170

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Почистване на морското дъно от морски отпадъци и изгубени рибарски уреди и принадлежности с водолазен способ.
2. Предаване на отпадъците на сметосъбиращи предприятия.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1160, 1170	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154, BG0000242, BG0000573, BG0000574, BG0000620, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001500

18 Мярка18: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА МОРСКИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОДКРЕПА ЗА ВРЕМЕННО ПРЕУСТАНОВЯВАНЕ НА УЛОВ НА БЯЛА МИДА

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1160

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Анализ на годишните улови от бяла мида, стойност на уловите и приходи (след приспадане на разходите за риболовна дейност) по разрешителни. Оценка на разпределението на уловите по зони.
2. Разработване на механизъм за кандидатстване за компенсация за пропуснати ползи (приходи) от улов на бяла мида на акваторията на защитените зони от Натура 2000, при неизвършване на тази дейност.
3. Закупуване и инсталиране на VMS на лодки < 12м (които ползват компенсация).
4. Мониторинг върху популацията от бяла мида в зоните преди, по време и в края на периода на прилагане на мярката за оценка на нейната ефективност.
Забележка: Ефект от мярката се очаква, ако не се извършва улов най-малко 3 години.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1160	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154, BG0000242, BG0000573, BG0000574, BG0000620, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001500

19 Мярка 19: РАЗВИТИЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА НОВО ЗНАНИЕ, КОЕТО НАМАЛЯВА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ РИБОЛОВА ВЪРХУ МОРСКИТЕ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ПОПУЛАЦИИТЕ НА ТИПИЧНИТЕ ВИДОВЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1140, h1160, h1170

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда развитие и внедряване на ново знание, което намалява въздействието от риболова върху местообитанията и популациите на типичните видове:

1. Проучвания на натиска и въздействието върху биоразнообразието от използването на бийм тралове и пелагичен трал с придънно приложение.
2. Проучване на популациите на типични видове черупкови (черната мида *Mytilus galloprovincialis* и група видове под името бяла мида), подложени на риболовен натиск (за черната мида, като прилов при рапанолова). Разработване на екологични стандарти за опазване на типичните видове от групата на белите миди, обект на промишлен улов в Черно море - минимален допустим размер, максимален устойчив улов, период на сезонна забрана при размножаване и др.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1140, 1160, 1170	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154, BG0000242, BG0000573, BG0000574, BG0000620, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001501

20 Мярка 20: Повишаване на административния капацитет за контрол върху забранени човешки дейности в крайбрежните и морските защитените зони

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1110, h1140, h1160, h1170

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Закупуване на оборудване и обучение за използването му за интегриран мониторинг на морските видове и местообитания.
2. Закупуване, обучение и използване на безпилотни летателни апарати за контрол върху забранени човешки дейности в защитените зони (напр. ползване на забранени риболовни уреди, риболов в забранени зони и сезони, замърсяване и др.).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000.

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1110, 1140, 1160, 1170	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154, BG0000242, BG0000573, BG0000574, BG0000620, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001500

21 Мярка 21: Подобряване на природозащитното състояние на морските бозайници чрез намаляване на негативните взаимодействия между китоподобните и рибарството

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1349 *Tursiops truncatus* (Афала), 1351 *Phocoena phocoena* (Муткур)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Проучване на международния опит и практика за използване на пингъри (ултразвукови устройства, прогонващи делфини).
2. Пилотно инсталиране на различни модели пингъри в даляни и на дънни мрежи в определени Натура зони по Черноморското крайбрежие.
3. Проучване на ефекта от поставените различни модели пингъри - теренни проучвания за приулов от делфини в даляни и мрежи със и без пингъри.
4. Повишаване на осведомеността на заинтересованите страни относно възможностите за използване на пингъри.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
1349 <i>Tursiops truncatus</i> (Афала) 1351 <i>Phocoena phocoena</i> (Муткур)	BG0000573, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001501, BG0000620, BG0000574

22 Мярка 22: Повишаване на капацитета на отговорните държавни институции за осъществяване на наблюдение и ефективен контрол върху антропогенни дейности, които представляват заплаха за морските китоподобни

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1349 *Tursiops truncatus* (Афала), 1351 *Phocoena phocoena* (Муткур)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Изграждане на център за мониторинг на заплахи за китоподобни (нерегламентиран риболов, замърсяване на морските води, други) с използване на дистанционни методи (радар, сателитни изображения и др.) – закупуване на оборудване и софтуер, анализ на административния капацитет на институциите да поемат подобни функции и др.
2. Обучение на служители на определената администрация, за работа със системата за наблюдение
3. Разработване на план за действие в случаи на установени заплахи, в т.ч. законодателни промени при необходимост.

Количествени параметри на прилагането на мярката: 1 център

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
1349 <i>Tursiops truncatus</i> (Афала) 1351 <i>Phocoena phocoena</i> (Муткур)	BG0000100, BG0000103, BG0000116, BG0000146, BG0000154, BG0000573, BG0000574, BG0000621, BG0001001, BG0001004, BG0001007, BG0001500, BG0001501, BG0001502

23 Мярка 23А, 23Б: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИЗОСТАВЕНИ АНТРОПОГЕННИ СТРУКТУРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: *h1150, h1310, h1410, h3130, h3140, h3150, h3260, h3270, h7220, h7230*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

- ✓ За *h1150, h1310, h1410*: идентифициране и разчистване на остатъци от изоставена антропогенна инфраструктура в територии с разпространение на местообитанията и в непосредствена близост до тях (до 200 м) (за Балчишка тузла), които са общинска/държавна собственост.
- ✓ За *h3130, h3140, h3150, h3260, h3270, h7220, h7230*: премахване на изоставени и/или неизползваеми инфраструктурни обекти, предизвикващи фрагментация.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
<i>1150, 1310, 1410</i>	BG0000573
<i>3130</i>	BG0000495
<i>3140</i>	BG0000118, BG0000107, BG0000261, BG0000322, BG0000377, BG0000396, BG0000487, BG0000503, BG0000522, BG0000530, BG0000615, BG00001012, BG00001014
<i>3150</i>	BG0000166
<i>3260</i>	BG0000103, BG0000166, BG0000136, BG0000182, BG0000192, BG0000199, BG0000212, BG0000230, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0001030, BG0001043, BG0001004, BG0001007, BG0000219, BG0000240, BG0000232, BG0000240, BG0000261, BG0000425, BG0000503, BG0000508, BG0000509, BG0000517, BG0000532, BG0000578, BG0000608, BG0000610,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
	BG0000611, BG0001012, BG0001014, BG0001031, BG0001043
3270	BG0000192, BG0000199, BG0000425, BG0000503, BG0000508, BG0000517, BG0000529, BG0000532, BG0000533, BG0000534, BG0000578, BG0000610, BG0000613, BG0001021, BG0001042
7220	BG0000166, BG0000213, BG0000240, BG0000322, BG0000382, BG0000615, BG0001007, BG0001012, BG0001014, BG0001030, BG0001031, BG0001042
7230	BG0000134

24 Мярка 24: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ И ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНИ/УВРЕДЕНИ ТЕРИТОРИИ (ДЪРЖАВНИ ИЛИ ОБЩИНСКИ)

Целеви обекти, обхванати от мярката: 4064 *Theodoxus transversalis* (Ивичест теодоксус), h1150, h1310, h1410

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнението на следните дейности:

1. За 4064 *Theodoxus transversalis* (Ивичест теодоксус): възстановяване на речното дъно и речния бряг в участъци с чакълест субстрат, когато те са увредени.
2. За h1150, h1310, h1410: пасивно и активно възстановяване в територии (държавна или общинска собственост), които са били нарушени/ увредени.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
4064 <i>Theodoxus transversalis</i> (Ивичест теодоксус)	BG0000182, BG0000199, BG0000232, BG0000239, BG0000247, BG0000335, BG0000396, BG0001014
1150, 1310, 1410	BG0000573, BG0000270, BG0000620, BG0000622

25 МЯРКА 25: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ХРАСТОВИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ УПРАВЛЕНИЕ НА ПАСИЩНИ СИСТЕМИ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h4030, h4060, h4090, h5130, h5210

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към възстановяване и поддържане на храстови типове природни местообитания чрез контролиране на интензивността на пашата, прилагане на екстензивно животновъдство или преустановяване на пашата, с цел възстановяване на структурата и функциите на увредени храстови местообитания.

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Адаптиране и контролиране на интензивността на пашата в храстови местообитания при пасищно ползване - интензивността на пашата следва да е в границите 0,3-1,5 ЖЕ/ха.
2. Ограничаване на интензивността на пашата до максимум 0,3 ЖЕ/ха, с цел преустановяване на негативното ѝ влияние върху местообитание h40B0 в BG0001030. Да не се допуска навлизане на животните в плътните масиви в двете субпопулации на ценообразуващия вид (храстовиден очиболец). Ограничението засяга обща площ от 1 ha;
3. Пашуването да се извършва само с дребен рогат добитък (забрана за пашуването на едър рогат добитък и коне) в местообитание h5210 в границите на ЗМ "Жингов бряст" в BG0001028.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
4030	BG0001007
4060	BG0000209, BG0000372, BG0000399, BG0000496, BG0001493
4090	BG0000119, BG0000139, BG0000149, BG0000295, BG0000298, BG0000420, BG0001012
5130	BG0001007, BG0000113, BG0000164, BG0000165, BG0000295, BG0001011, BG0001022, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001386, BG0001389
5210	BG0000212, BG0000220, BG0000294, BG0000366, BG0000372, BG0001004, BG0001011, BG0001012, BG0001013, BG0001021, BG0001022, BG0001023, BG0001028, BG0001031, BG0001032, BG0001033, BG0001039, BG0001389

26 Мярка 26: Подобряване на природозащитното състояние на деградирани храстови природни местообитания чрез премахване на неблагоприятни влияния или практики, възпрепятстващи естественото възобновяване на храстовите ценози

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h4030, h4060, h4090, h5130, h5210

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към поддържане и възстановяване на деградирани храстови природни местообитания чрез премахване на неблагоприятни влияния или практики, възпрепятстващи естественото възобновяване на храстовите ценози, вкл. охраняване на местообитанието с нетипични видове, навлизане на дървесни видове и др. Предотвратяване на преобразуването на местообитанието в горско, прочистване и незалесяване с дървесни видове, предотвратяване на отстраняването на типични храстови видове.

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Забрана за залесяване с черен бор (*Pinus nigra*) и други дървесни видове (h4030 в BG0001007; h4090 в BG0000119, BG0000151). Целта на мярката е да не се отнемат площи от посочените храстови местообитания за създаване на горски култури;
2. Контролиране на естествените сукцесионни процеси на горската растителност с цел да се ограничи негативното влияние върху храстовите ценози чрез отстраняване на дървесен подраст - дървесни поници и млади дървета (h4030 в BG0001007; h4060 в BG0000372, BG0000399, BG0000496, BG0001493, h4090 в BG0000119, BG0000139, BG0000149, BG0000151, BG0000298, BG0000420, BG0001012, BG0001375; h5130 в BG0001389, BG0001007, BG0000113, BG0000164, BG0000165, BG0000295, BG0001011, BG0001022, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001386, BG0001389; h5210 в BG0000212, BG0000220, BG0000294, BG0000366, BG0000372, BG0001004, BG0001011, BG0001012, BG0001013, BG0001021, BG0001022, BG0001023, BG0001028 (NB! Приоритет в границите на ЗМ "Жингов бряст"), BG0001031, BG0001032, BG0001033, BG0001039, BG0001389);

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
4030	BG0001007
4060	BG0000372, BG0000399, BG0000496, BG0001493
4090	BG0000119, BG0000139, BG0000149, BG0000151, BG0000298, BG0000420, BG0001012, BG0001375
5130	BG0001389, BG0001007, BG0000113, BG0000164, BG0000165, BG0000295, BG0001011, BG0001022, BG0001031, BG0001032,

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
	BG0001040, BG0001386, BG0001389
5210	BG0000212, BG0000220, BG0000294, BG0000366, BG0000372, BG0001004, BG0001011, BG0001012, BG0001013, BG0001021, BG0001022, BG0001023, BG0001028, BG0001031, BG0001032, BG0001033, BG0001039, BG0001389

27 МЯРКА 27: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА ПРИ БОРБА С ПОЖАРИТЕ В СТЕПНИ, ПАСИЩНИ И ГОРСКИ ЕКОСИСТЕМИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: *h4030, h4090, h40A0, h40C0, h5130, h1340, h1530, h6110, h6210, h6220, h6240, h6250, h6260, h62A0, h62C0, h9110, h9130, h9150, h91S0, h9170, h91AA, h91BA, h91CA, h91D0, h91E0, h91F0, h91Z0, h91H0, h91I0, h91M0, h91W0, h9260, h92D0, h92A0, h92C0, h9410, h9530, h95A0, h92D0, h9180, h91G0, h9560*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнението на следните дейности:

1. Анализ на наличната инфраструктура за мониторинг на пожари – набиране на информация за съществуващи съоръжения, оценка на тяхното състояние, оценка на географското покритие на страната със съоръжения за мониторинг на пожари. Оценка на необходимостта от разширяване на обхвата на мониторинг на пожари.
2. Изграждане на интегрирана система за ранно предупреждение за пожари, в която да са включени всички налични съоръжения за мониторинг на пожари.
3. Подобряване на капацитета за борба с пожарите на 57 РСПБЗН, където концентрацията на пожари в големи площи е най-висока - закупуване на необходимото техническо оборудване за непосредствено гасене на пожари.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния тип природно местообитание следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
<i>4030, 4090, 40A0, 40C0, 5130</i>	BG0000113, BG0000119, BG0000133, BG0000151, BG0000164, BG0000165, BG0000209, BG0000211, BG0000220, BG0000224, BG0000254, BG0000322, BG0000366, BG0000372, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG0001007, BG0001012, BG0001013, BG0001021, BG0001022, BG0001023, BG0001028, BG0001030, BG0001031, BG0001040, BG0001375, BG0001493

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1340, 1530, 6110, 6210, 6220, 6240, 6250, 6260, 62A0, 62C0	BG0000102, BG0000107, BG0000130, BG0000133, BG0000151, BG0000154, BG0000168, BG0000181, BG0000192, BG0000196, BG0000199, BG0000205, BG0000212, BG0000217, BG0000219, BG0000220, BG0000233, BG0000239, BG0000247, BG0000254, BG0000270, BG0000322, BG0000335, BG0000366, BG0000396, BG0000418, BG0000441, BG0000497, BG0000573, BG0000608, BG0000613, BG0000616, BG0000621, BG0001001, BG0001007, BG0001011, BG0001012, BG0001014, BG0001021, BG0001022, BG0001028, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001375, BG0001389, BG0001493
9110, 9130, 9150, 91S0, 9170, 91AA, 91BA, 91CA, 91D0, 91E0, 91F0, 91Z0, 91H0, 91I0, 91M0, 91W0, 9260, 92D0, 92A0, 92C0, 9410, 9530, 95A0, 92D0, 9180, 91G0, 9560	Всички защитени зони, в които посочените типове горски местообитания са предмет на опазване.

28 Мярка 28: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ХРАСТОВИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h40C0

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда прилагане на разнообразни управленски практики, насочени към намаляване въздействието на инвазивните чужди видове върху природното местообитание. Премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието. Инвазивните чужди видове (ИЧВ) са идентифицирани, съгласно „Списък с инвазивните чужди видове растения“, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Идентификацията на ИЧВ (*Ailanthus altissima* и *Robinia pseudoacacia*) в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието.

2. Дейности по прилагане на плана за премахване на ИЧВ.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
40C0	BG0000602

29 Мярка 29: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕГРАДИРАЛИ ХРАСТОВИ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ВЛИЯНИЯ ИЛИ ПРАКТИКИ, ВЪЗПРЕПЯТСТВАЩИ ЕСТЕСТВЕННОТО ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА ХРАСТОВИТЕ ЦЕНОЗИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h4070, h40A0, h40B0, h40C0

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към поддържане и възстановяване на деградирани храстови природни местообитания чрез премахване на неблагоприятни влияния или практики, възпрепятстващи естественото възобновяване на храстовите ценози, вкл. охрастяване на местообитанието с нетипични видове, навлизане на дървесни видове и др. Предотвратяване на преобразуването на местообитанието в горско, прочистване и незалесяване с дървесни видове, предотвратяване на отстраняването на типични храстови видове.

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

3. Контролиране на естествените сукцесионни процеси на горската растителност с цел да се ограничи негативното влияние върху храстовите ценози чрез отстраняване на дървесен подраст - дървесни поници и млади дървета (h40A0 BG0000133, BG0000240, BG0000322, BG0000298, BG0000420, BG0000572, BG0000602, BG0000608, BG0001012, BG0001040, BG0001375; h40B0 в BG0001030; h40C0 в BG0000138, BG0000233, BG0000239, BG0000516, BG0000572, BG0000602, BG0000623, BG0001375);
4. Контролиране на естествени сукцесионни процеси - прекомерно обрастване на местообитанието от сибирска хвойна чрез ограничаване на присъствието на хвойна в местообитанието на клека чрез отстраняване (изрязване, отсичане) на част от хвойновите храсти. Мярката се прилага след консултация със специалист само на места, където е необходимо (h4070 в BG0000366, BG0000496, BG0001028, BG0001040).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
---------------	---

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
4070	BG0000366, BG0000496, BG0001028, BG0001040
40A0	BG0000133, BG0000240, BG0000322, BG0000298, BG0000420, BG0000572, BG0000602, BG0000608, BG0001012, BG0001040, BG0001375
40B0	BG0001030
40C0	BG0000138, BG0000233, BG0000239, BG0000516, BG0000572, BG0000602, BG0000623, BG0001375

30 Мярка 30: Подобряване на природозащитното състояние на типове природни местообитания във влажни зони чрез регулиране на пашата

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h7140, h7220, h7230

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда ограничаване на интензивността на пашата до 0.3 ЖЕ/ха и ограничаване на достъпа на животни в близост до местообитанията (на разстояние 50 м), с цел избягване на еутрофикация и утъпкване на местообитанията.

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Прилагане на екстензивна паша от 0,3 ЖЕ/ха;
2. Изграждането на огради от естествени материали или поставяне на електро пастири с цел ограничаване на достъпа на животните на 50 м от брега на влажните зони.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
7140	BG0000494, BG0000496, BG0001389
7220	BG0000626
7230	BG0000134

31 МЯРКА 31: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ВЪВ ВЛАЖНИ ЗОНИ ЧРЕЗ ПРОЧИСТВАНЕ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h7140, h7220, h7230

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда прочистване на местообитанието от нетипични и инвазивни видове, и натрупала се суха маса. Инвазивните чужди видове (ИЧВ) са идентифицирани, съгласно „Списък с инвазивните чужди видове растения“, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Идентификацията на ИЧВ (*Elodea canadensis* и *Elodea nuttallii*) в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието;
2. Дейности по прилагане на плана за премахване на ИЧВ;

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
7140	BG0000496, BG0001011, BG0001040
7220	BG0000399, BG0001014
7230	BG0000192, BG0000261, BG0000626

32 МЯРКА 32: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДА 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (КАЛОПИСИЕВ ДЛАНКОКОРЕННИК) ВЪВ ВЛАЖНИ ЗОНИ

Видове, обхванати от мярката: 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (Калописиев дланокоренник)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда възстановяване и поддържане на природозащитното състояние на вида, включително чрез премахване на конкурентна храстова и дървесна растителност (да се премахнат единични дървета и храсти в находищата на вида, независимо дали са местни или инвазивни).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Прилагане на сенокосен режим, съобразен с фенологията на вида (изчакване на узряването на семената), както следва:
 - ✓ Невисокосна година - косене след 15 юли;
 - ✓ Високосна година - косене след 15 август.
2. Идентификацията на конкуриращите дървесни и храстови видове в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на тези видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието;
3. Дейности по прилагане на плана за премахване на конкурентните дървесни и храстови видове;

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Вид	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
6996 <i>Dactylorhiza kalopissii</i>	BG0000164, BG0000192, BG0001028, BG0001031

33 Мярка 33а, 33б, 33в: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ ВИШИ РАСТЕНИЯ ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЕТО ИМ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсилея, Четирилистно разковниче), 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка), 2125 *Potentilla emilii-popii* (Емилипопово прозорче), 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле), 4096 *Gladiolus palustris* (Блатно петльово перо), 6927 *Himantoglossum caprinum* (Пърчовка), 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (Калописиев дланокоренник).

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнението на следните дейности:

1. За 2125 *Potentilla emilii-popii* (Емилипопово прозорче), 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле), 4096 *Gladiolus palustris* (Блатно петльово перо), 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (Калописиев дланокоренник): премахване на инвазивни чужди видове и конкурентни местни дървесни и храстови видове в полигоните с находища на видовете.
2. За 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсилея, Четирилистно разковниче): премахване на конкурентни растителни видове
3. За 6927 *Himantoglossum caprinum* (Пърчовка): отстраняване на дървесна и храстова растителност в границите на находищата на вида.
4. За 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка): отсичане на отделни дървета и клони за просветляване на находищата на вида.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1428 <i>Marsilea quadrifolia</i> (Четирилистна марсилея, Четирилистно разковниче)	Находищата на вида в BG000239, BG0000396
1902 <i>Cypripedium calceolus</i> (Венерина пантофка, Венерина обувка)	Всички известни находища на вида в зона BG0001031
2125 <i>Potentilla emilii-popii</i> (Емилипопово прозорче)	BG0000106, BG0000107, BG0000130, BG0000573
4091 <i>Crambe tataria</i> (Татарско зеле)	BG0000233, BG0000573, BG0001004
4096 <i>Gladiolus palustris</i> (Блатно петльово перо)	BG0000626, BG0001028, BG0001030
6927 <i>Himantoglossum caprinum</i> (Пърчовка)	BG0000104, BG0000116, BG0000117, BG0000118, BG0000149, BG0000164, BG0000166, BG0000213, BG0000214, BG0000217, BG0000218, BG0000322, BG0000382, BG0000399, BG0000421, BG0000501, BG0000573, BG0000608, BG0000615, BG0000623, BG0000624, BG0001011, BG0001012, BG0001028, BG0001040, BG0001042, BG0001375, BG0001493
6996 <i>Dactylorhiza kalopissii</i> (Калописиев дланокоренник)	BG0000164, BG0000192, BG0000626, BG0001028, BG0001031

34 МЯРКА 34: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИЗОСТАВЕНИ АНТРОПОГЕННИ СТРУКТУРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1150, h1310, h1410, h3130, h3140, h3150, h3260, h3270, h7220, h7230

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

- ✓ За h1150, h1310, h1410: идентифициране и разчистване на остатъци от изоставена антропогенна инфраструктура в територии с разпространение на

местообитанията и в непосредствена близост до тях (до 200 м) (за Балчишка тузла), които са общинска/държавна собственост.

- ✓ За h3130, h3140, h3150, h3260, h3270, h7220, h7230: премахване на изоставени и/или неизползваеми инфраструктурни обекти, предизвикващи фрагментация.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1150, 1310, 1410	BG0000573
3130	BG0000495
3140	BG0000118, BG0000107, BG0000261, BG0000322, BG0000377, BG0000396, BG0000487, BG0000503, BG0000522, BG0000530, BG0000615, BG00001012, BG00001014
3150	BG0000166
3260	BG0000103, BG0000166, BG0000136, BG0000182, BG0000192, BG0000199, BG0000212, BG0000230, BG0000494, BG0000495, BG0000496, BG00001030, BG00001043, BG00001004, BG00001007, BG0000219, BG0000240, BG0000232, BG0000240, BG0000261, BG0000425, BG0000503, BG0000508, BG0000509, BG0000517, BG0000532, BG0000578, BG0000608, BG0000610, BG0000611, BG00001012, BG00001014, BG00001031, BG00001043
3270	BG0000192, BG0000199, BG0000425, BG0000503, BG0000508, BG0000517, BG0000529, BG0000532, BG0000533, BG0000534, BG0000578, BG0000610, BG0000613, BG00001021, BG00001042
7220	BG0000166, BG0000213, BG0000240, BG0000322, BG0000382, BG0000615, BG00001007, BG00001012, BG00001014, BG00001030, BG00001031, BG00001042
7230	BG0000134

35 МЯРКА 35: ПОДОБРЯВАНЕ/ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ЧУЖДИ ВИДОВЕ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h6210, h6220, h6250, h6260, h62A0, h6430, h6440, h6510

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда прилагане на управленски практики, насочени към намаляване въздействието на инвазивните чужди видове върху

природните местообитания чрез премахване / отстраняване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието. Инвазивните чужди видове (ИЧВ) са идентифицирани, съгласно „Списък с инвазивните чужди видове растения“, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Идентификацията на ИЧВ (*Ailanthus altissima*, *Robinia pseudoacacia*, *Amorpha fruticosa*, *Gleditsia triacanthos*, *Acer negundo*, *Elaeagnus angustifolia* и др.) в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието;
2. Дейности по прилагане на плана за премахване на ИЧВ;

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
6210	BG0000239, BG0001014, BG0001037
6220	BG0001011
6250	BG0000181, BG0000199, BG0000239, BG0000240, BG0000241, BG0000497, BG0000509, BG0000530, BG0000613
6260	BG0000497
62A0	BG0001014
6430	BG0002018
6440	BG0000497
6510	BG0000230, BG0000498

36 МЯРКА 36: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРЕВНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЗА ГНЕЗДЯЩИ ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A402 *Accipiter brevipes*, A079 *Aegypius monachus*, A878 *Alectoris graeca*, A255 *Anthus campestris*, A091 *Aquila chrysaetos*, A404

Aquila heliaca, A858 *Clanga pomarina*, A104 *Bonasa bonasia*, A133 *Burhinus oedicnemus*, A403 *Buteo rufinus*, A243 *Calandrella brachydactyla*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A031-B *Ciconia ciconia*, A080 *Circaetus gallicus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A122 *Crex crex*, A379 *Emberiza hortulana*, A511 *Falco cherrug*, A095 *Falco naumanni*, A097 *Falco vespertinus*, A078 *Gyps fulvus*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A439 *Hippolais olivetorum*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A433 *Lanius nubicus*, A246 *Lullula arborea*, A242 *Melanocorypha calandra*, A077 *Neophron percnopterus*, A533 *Oenanthe pleschanka*, A072 *Pernis apivorus*, A307 *Sylvia nisoria*, A659 *Tetrao urogallus*, A142 *Vanellus vanellus*.

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към:

- ✓ Управление на пасищни и ливадни системи, с цел осигуряване на подходящи гнездови местообитания на птици и успешно отглеждане на потомство, както и за осигуряване на хранителна база за хищни видове птици и лешояди чрез прилагане на екстензивна паша;
- ✓ Контролиране на естествени сукцесионни процеси на навлизане на храстова и горска растителност в местообитанието;
- ✓ Възстановяване на тревни местообитания или превръщане на обработваеми земеделски земи в такива.

В посочения контекст мярката включва следните дейности

1) Изисквания за поддържане чрез паша:

- a. Спазване на гъстота на животинските единици в зависимост от природните, климатични и почвени условия, с цел осигуряване на добро екологично състояние на ливадите и пасищата и поддържане на постоянна тревна покривка от 0,3 – 1 ЖЕ/ха;

2) Изисквания за поддържане чрез косене:

- a. Първата коситба трябва да бъде от 15 юни до 15 юли за равнините и хълмистите райони и в периода от 30 юни до 15 август за планинските необлагодетелствани райони, определени в нормативната уредба на МЗХГ;
- b. Косенето да се извършва ръчно или с косачка за бавно косене, да е от центъра към периферията на ливадата и с бавна скорост или от единия към другия край на парцела;
- c. Окосената трева трябва да се изнася от затревената площ или да се изсушава и събира на купове.

3) Превръщане на обработваеми земи, които са местообитания на *A404 Aquila heliaca*, *A404 Neophron percnopterus*, *A122 Crex crex*, *A858 Clanga pomarina*, *A095 Falco naumanni* и *A511 Falco cherrug*, в постоянно затревени площи; възстановяване на тревни местообитания в гнездовите райони на посочените видове.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A878 Alektoris</i>	BG0000113, BG0000209, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002053, BG0002054,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>graeca</i>	BG0002058, BG0002063, BG0002072, BG0002073, BG0002076, BG0002078, BG0002079, BG0002084, BG0002098, BG0002105, BG0002107, BG0002109, BG0002113
<i>A079 Aegypius monachus</i>	BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002029, BG0002040, BG0002071
<i>A404 Aquila heliaca</i>	BG0000113, BG0000270, BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002014, BG0002019, BG0002021, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002048, BG0002051, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002073, BG0002082, BG0002094, BG0002098, BG0002106
<i>A104 Bonasa bonasia</i>	BG0000209, BG0000494, BG0000495, BG0002005, BG0002063, BG0002105, BG0002113
<i>A403 Buteo rufinus</i>	BG0000156, BG0000240, BG0000270, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A231 Coracias garrulus</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002077, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002085, BG0002093, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002106, BG0002112
<i>A122 Crex crex</i>	BG0000113, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002013, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002062, BG0002066, BG0002073, BG0002074, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002084, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002093, BG0002097, BG0002098, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112, BG0002113
<i>A511 Falco cherrug</i>	BG0000156, BG0000209, BG0000270, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002013, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002050, BG0002051, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002066, BG0002073, BG0002082, BG0002097, BG0002098, BG0002112, BG0002113
<i>A095 Falco naumanni</i>	BG0000270, BG0002002, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002043, BG0002044, BG0002054, BG0002071, BG0002073, BG0002076, BG0002082, BG0002113
<i>A097 Falco vespertinus</i>	BG0000156, BG0000240, BG0000270, BG0002003, BG0002004, BG0002009, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002028, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002060, BG0002074, BG0002082, BG0002083, BG0002085, BG0002094, BG0002096
<i>A339 Lanius minor</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002094, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002109
<i>A077 Neophron percnopterus</i>	BG0000209, BG0000270, BG0000332, BG0002003, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002044, BG0002048, BG0002051, BG0002058, BG0002059, BG0002071, BG0002073, BG0002098, BG0002106
<i>A659 Tetrao urogallus</i>	BG0000209, BG0000495, BG0002105, BG0002113
<i>A402 Accipiter brevipes</i>	BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000332, BG0002002, BG0002003, BG0002009, BG0002012, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет				
	BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002051, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002077, BG0002081, BG0002082, BG0002094, BG0002095, G0002097, BG0002098				
<i>A255 Anthus campestris</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002074, BG0002077, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002085, BG0002090, BG0002093, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002100, BG0002106				
<i>A091 Aquila chrysaetos</i>	BG0000113, BG0000209, BG0000494, BG0000495, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002063, BG0002066, BG0002071, BG0002073, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002105, BG0002107, BG0002109, BG0002112, BG0002113				
<i>A858 Clanga pomarina</i>	BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002062, BG0002063, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002088, BG0002094, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002113				
<i>A133 Burhinus oedicnemus</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0002001, BG0002003, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002038, BG0002040, BG0002043, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002057, BG0002059, BG0002066, BG0002071, BG0002082, BG0002083, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002106				

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A243 Calandrella brachydactyla</i>	BG0000152, BG0000156, BG0002001, BG0002003, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002039, BG0002043, BG0002045, BG0002048, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002061, BG0002066, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002077, BG0002078, BG0002082, BG0002085, BG0002092, BG0002097, BG0002098, BG0002102
<i>A224 Caprimulgus europaeus</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002058, BG0002060, BG0002062, BG0002063, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002084, BG0002088, BG0002094, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A031-B Ciconia ciconia</i>	BG0000209, BG0000240, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002098, BG0002099, BG0002102, BG0002106, BG0002108, BG0002109, BG0002112
<i>A080 Circaetus gallicus</i>	BG0000240, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002060, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002098, BG0002102, BG0002105, BG0002106, BG0002109, BG0002113
<i>A084 Circus pygargus</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0002001, BG0002004, BG0002009, BG0002013, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002060, BG0002066, BG0002074, BG0002077, BG0002082, BG0002094, BG0002106, BG0002112

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A379 Emberiza hortulana</i>	BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002040, BG0002066
<i>A078 Gyps fulvus</i>	BG0000209, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002021, BG0002029, BG0002044, BG0002058, BG0002073
<i>A092 Hieraaetus pennatus</i>	BG0000240, BG0000270, BG0000332, BG0002003, BG0002005, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002081, BG0002082, BG0002094, BG0002097, BG0002098, BG0002106, BG0002112
<i>A439 Hippolais olivetorum</i>	BG0000152, BG0000270, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002050, BG0002051, BG0002059, BG0002060, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002076, BG0002077, BG0002081, BG0002082, BG0002092, BG0002094, BG0002097, BG0002098, BG0002106
<i>A338 Lanius collurio</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002097, BG0002098, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112
<i>A433 Lanius nubicus</i>	BG0002003, BG0002012, BG0002013, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002076, BG0002078, BG0002081, BG0002098, BG0002106
<i>A246 Lullula arborea</i>	BG0000113, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002060, BG0002062, BG0002063, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002084, BG0002088, BG0002092, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002100, BG0002102, BG0002105, BG0002106
A242 <i>Melanocorypha calandra</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002043, BG0002053, BG0002054, BG0002066, BG0002076
A533 <i>Oenanthe pleschanka</i>	BG0002051, BG0002097
A072 <i>Pernis apivorus</i>	BG0000113, BG0000209, BG0000240, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002014, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002025, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002053, BG0002054, BG0002058, BG0002060, BG0002062, BG0002063, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002088, BG0002094, BG0002098, BG0002102, BG0002105, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
A307 <i>Sylvia nisoria</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002021, BG0002026, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002082, BG0002084, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002105, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
A142 <i>Vanellus vanellus</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000240, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002002, BG0002004, BG0002006, BG0002009, BG0002010, BG0002013, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002024, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002058, BG0002059, BG0002062, BG0002077, BG0002081, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002094, BG0002095,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002096, BG0002098, BG0002104, BG0002106

37 МЯРКА 37: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ ВИШИ РАСТЕНИЯ ЧРЕЗ ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЕТО ИМ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсilea, Четирилистно разковниче), 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка), 2125 *Potentilla emilii-popii* (Емилипопово прозорче), 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле), 4096 *Gladiolus palustris* (Блатно петльово перо), 6927 *Himantoglossum caprinum* (Пърчовка), 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (Калописиев дланокоренник).

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнението на следните дейности:

- За 2125 *Potentilla emilii-popii* (Емилипопово прозорче), 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле), 4096 *Gladiolus palustris* (Блатно петльово перо), 6996 *Dactylorhiza kalopissii* (Калописиев дланокоренник): премахване на инвазивни чужди видове и конкурентни местни дървесни и храстови видове в полигоните с находища на видовете.
- За 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсilea, Четирилистно разковниче): премахване на конкурентни растителни видове
- За 6927 *Himantoglossum caprinum* (Пърчовка): отстраняване на дървесна и храстова растителност в границите на находищата на вида.
- За 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка): отсичане на отделни дървета и клони за просветляване на находищата на вида.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1428 <i>Marsilea quadrifolia</i> (Четирилистна марсilea, Четирилистно разковниче)	Находищата на вида в BG000239, BG0000396
1902 <i>Cypripedium calceolus</i> (Венерина пантофка, Венерина обувка)	Всички известни находища на вида в зона BG0001031
2125 <i>Potentilla emilii-popii</i>	BG0000106, BG0000107, BG0000130,

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
(Емилипопово прозорче)	BG0000573
4091 <i>Crambe tataria</i> (Татарско зеле)	BG0000233, BG0000573, BG0001004
4096 <i>Gladiolus palustris</i> (Блатно петльово перо)	BG0000626, BG0001028, BG0001030
6927 <i>Himantoglossum caprinum</i> (Пърчовка)	BG0000104, BG0000116, BG0000117, BG0000118, BG0000149, BG0000164, BG0000166, BG0000213, BG0000214, BG0000217, BG0000218, BG0000322, BG0000382, BG0000399, BG0000421, BG0000501, BG0000573, BG0000608, BG0000615, BG0000623, BG0000624, BG0001011, BG0001012, BG0001028, BG0001040, BG0001042, BG0001375, BG0001493
6996 <i>Dactylorhiza kalopissii</i> (Калописиев дланокоренник)	BG0000164, BG0000192, BG0000626, BG0001028, BG0001031

38 Мярка 38: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СТЕПНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ЗАКУПУВАНЕ/ОТЧУЖДАВАНЕ НА ЗЕМИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ПРАВОТО НА СТРОЕЖ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h62C0

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към закупуване/отчуждаване на земи, включително компенсация за правото на строеж, в т.ч.:

1. Експертна оценка на значимостта на конкретни имоти по отношение на опазването на целевите типове природни местообитания.
2. Разработване на схеми за придобиване на собствеността на имоти от страна на държавата – схема за закупуване, схема за компенсиране с други имоти.
3. Прилагане на разработените схеми и комуникация със заинтересованите страни. Приоритетно прилагане на мярката за имоти - урбанизирани територии.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
62C0	BG0000102, BG0000107, BG0000130, BG0000154, BG0000573, BG0000621, BG0000623, BG0000635

39 МЯРКА 39: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A402 *Accipiter brevipes*, A899 *Accipiter gentilis*, A898 *Accipiter nisus*, A878 *Alectoris graeca*, A394 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A042 *Anser erythropus*, A702 *Anser fabalis*, A255 *Anthus campestris*, A091 *Aquila chrysaetos*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A396 *Branta ruficollis*, A133 *Burhinus oedicnemus*, A087 *Buteo buteo*, A403 *Buteo rufinus*, A243 *Calandrella brachydactyla*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A031-B *Ciconia ciconia*, A080 *Circaetus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A037 *Cygnus columbianus bewickii*, A038 *Cygnus cygnus*, A036 *Cygnus olor*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A379 *Emberiza hortulana*, A095 *Falco naumanni*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A135 *Glareola pratincola*, A078 *Gyps fulvus*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A131 *Himantopus himantopus*, A439 *Hippolais olivetorum*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A433 *Lanius nubicus*, A246 *Lullula arborea*, A242 *Melanocorypha calandra*, A073 *Milvus migrans*, A077 *Neophron percnopterus*, A533 *Oenanthe pleschanka*, A129 *Otis tarda*, A072 *Pernis apivorus*, A234 *Picus canus*, A032 *Plegadis falcinellus*, A119 *Porzana porzana*, A893 *Zapornia pusilla*, A307 *Sylvia nisoria*, A165 *Tringa ochropus*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към поддържане и подобряване на местообитанията на защитени видове птици в обработваеми земи с орнитологично значение, чрез преминаване към биологично земеделие в пасища.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A084 <i>Circus pygargus</i>	BG0000240, BG0002001, BG0002004, BG0002009, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002066, BG0002074, BG0002094, BG0002106, BG0002112
A404 <i>Aquila heliaca</i> , A858 <i>Clanga pomarina</i> , A231 <i>Coracias garrulus</i> , A379 <i>Emberiza hortulana</i> , A095 <i>Falco naumanni</i> , A099 <i>Falco subbuteo</i> , A096 <i>Falco tinnunculus</i> , A131 <i>Himantopus himantopus</i> , A339 <i>Lanius minor</i> , A433 <i>Lanius nubicus</i> , A073 <i>Milvus migrans</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002066, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A404 Aquila heliaca, A133 Burhinus oedicnemus, A243 Calandrella brachydactyla, A379 Emberiza hortulana, A095 Falco naumanni, A135 Glareola pratincola, A439 Hippolais olivetorum, A338 Lanius collurio, A339 Lanius minor, A433 Lanius nubicus, A242 Melanocorypha calandra, A129 Otis tarda, A307 Sylvia nisoria</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002107, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A402 Accipiter brevipes, A899 Accipiter gentilis, A898 Accipiter nisus, A878 Alectoris graeca, A255 Anthus campestris, A091 Aquila chrysaetos, A404 Aquila heliaca, A858 Clanga pomarina, A133 Burhinus oedicnemus, A087 Buteo buteo, A403 Buteo rufinus,</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<p>A243 <i>Calandrella brachydactyla</i>, A224 <i>Caprimulgus europaeus</i>, A031-B <i>Ciconia ciconia</i>, A080 <i>Circaetus gallicus</i>, A081 <i>Circus aeruginosus</i>, A084 <i>Circus pygargus</i>, A231 <i>Coracias garrulus</i>, A429 <i>Dendrocopos syriacus</i>, A379 <i>Emberiza hortulana</i>, A095 <i>Falco naumanni</i>, A099 <i>Falco subbuteo</i>, A096 <i>Falco tinnunculus</i>, A097 <i>Falco vespertinus</i>, A135 <i>Glareola pratincola</i>, A078 <i>Gyps fulvus</i>, A092 <i>Hieraaetus pennatus</i>, A131 <i>Himantopus himantopus</i>, A439 <i>Hippolais olivetorum</i>, A338 <i>Lanius collurio</i>, A339 <i>Lanius minor</i>, A433 <i>Lanius nubicus</i>, A246 <i>Lullula arborea</i>, A242 <i>Melanocorypha calandra</i>, A073 <i>Milvus migrans</i>, A077 <i>Neophron percnopterus</i>, A533 <i>Oenanthe pleschanka</i>, A072 <i>Pernis apivorus</i>, A234 <i>Picus canus</i>, A032 <i>Plegadis falcinellus</i>, A119 <i>Porzana porzana</i>, A893 <i>Zapornia pusilla</i>, A307 <i>Sylvia nisoria</i>, A165 <i>Tringa ochropus</i>, A162 <i>Tringa totanus</i>, A142 <i>Vanellus vanellus</i></p>	<p>BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002103, BG0002104, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112, BG0002113, BG0002114</p>
<p>A429 <i>Dendrocopos syriacus</i>, A379 <i>Emberiza hortulana</i>, A339 <i>Lanius minor</i>, A433 <i>Lanius nubicus</i></p>	<p>BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041,</p>

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002112, BG0002113
A394 <i>Anser albifrons</i> , A043 <i>Anser anser</i> , A042 <i>Anser erythropus</i> , A702 <i>Anser fabalis</i> , A396 <i>Branta ruficollis</i> , A037 <i>Cygnus columbianus bewickii</i> , A038 <i>Cygnus cygnus</i> , A036 <i>Cygnus olor</i>	BG0000156, BG0000270, BG0002009, BG0002050, BG0002051, BG0002083, BG0002085

40 МЯРКА 40: ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ С ОРНИТОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A402 *Accipiter brevipes*, A899 *Accipiter gentilis*, A898 *Accipiter nisus*, A878 *Alectoris graeca*, A394 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A042 *Anser erythropus*, A702 *Anser fabalis*, A255 *Anthus campestris*, A091 *Aquila chrysaetos*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A396 *Branta ruficollis*, A133 *Burhinus oedicephalus*, A087 *Buteo buteo*, A403 *Buteo rufinus*, A243 *Calandrella brachydactyla*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A031-B *Ciconia ciconia*, A080 *Circus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A037 *Cygnus columbianus bewickii*, A038 *Cygnus cygnus*, A036 *Cygnus olor*, A429 *Dendrocygna syriacus*, A379 *Emberiza hortulana*, A095 *Falco naumanni*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A135 *Glareola pratensis*, A078 *Gyps fulvus*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A131 *Himantopus himantopus*, A439 *Hippoboscus olivaceus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A433 *Lanius nubicus*, A246 *Lullula arborea*, A242 *Melanocorypha calandra*, A073 *Milvus migrans*, A077 *Neophron percnopterus*, A533 *Oenanthe pleschanka*, A129 *Otis tarda*, A072 *Pernis ptilorhynchus*, A234 *Picus canus*, A032 *Plegadis falcinellus*, A119

Porzana porzana, A893 *Zapornia pusilla*, A307 *Sylvia nisoria*, A165 *Tringa ochropus*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към поддържане и подобряване на местообитанията на защитени видове птици в обработваеми земи с орнитологично значение, чрез прилагане на подходящи мерки и дейности, съобразени с екологичните потребности на застрашени видове птици, с цел поддържане и подобряване на гнездовите им местообитания и местата за хранене.

В посочения контекст мярката включва:

- ✓ Поддържане на местообитания на зимуващи гъски, включително A396 *Branta ruficollis* и A084 *Circus pygargus* в обработваеми земи с орнитологично значение:
 - a. Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитания на зимуващи видове гъски на минимум 50% от заявените по дейността площи;
 - b. Засяване и отглеждане на минимум 50% есенни зърнено-житни култури и минимум 30% царевица от заявената по дейността площ в местообитания на A396 *Branta ruficollis*;
 - c. Земеделските стопани поемат ангажимент да не прибират реколтата от зърнено-житни култури преди 31 юли в площи с местообитания на A084 *Circus pygargus*.
- ✓ Осигуряване на подходящи места за гнездене чрез:
 - a. Засаждане на тополи – 2 тополи на ха;
 - b. Засяване на площи с ниско растящи култури – квадрати 2 на 2 м;
 - c. Засяване на площи с рапица и люцерна;
 - d. Насърчаване на сеитбооборота, с многогодишни монокултури от люцерна и артишок;
 - e. Ограничаване използването на ротационни косачки и насърчаване на използването на моторни косачки с нож бар;
- ✓ Подобряване достъпа до хранителни ресурси на хищни птици и A231 *Coracias garrulus* чрез:
 - a. Оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане;
 - b. Поддържане в обработваемите земи по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите на блока на земеделското стопанство като ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли;
 - c. В радиус от 4 км около известни гнездовища да се поддържат ивици от необработваеми земи с нискотревие, ивици дървета и храсти, синори и други участъци с ниски треви и степни елементи и максимално висока мозаечност на терена с преобладаване на открити тревисти площи;
 - d. Запазване на стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури, на ротационен принцип;
 - e. Оставяне на малки по размер, неразорани и незасети площи, с размери от 16 до 25 кв.м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки 0,5 ха има по 2 участъка (4 участъка на хектар) с определените размери;

- f. Земеделските стопани поемат ангажимент да не извършват почвообработка в периода от прибирането на реколтата до 15 септември.
- ✓ Управление на загубите от птиците в овощни градини и лозя, чрез екологосъобразни методи на планиране и защита – прилагане на отпъждащи практики в синхрон с биологичните особености на птиците.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A084 Circus pygargus</i>	BG0000240, BG0002001, BG0002004, BG0002009, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002066, BG0002074, BG0002094, BG0002106, BG0002112
<i>A404 Aquila heliaca,</i> <i>A858 Clanga pomarina,</i> <i>A231 Coracias garrulus,</i> <i>A379 Emberiza hortulana,</i> <i>A095 Falco naumanni,</i> <i>A099 Falco subbuteo,</i> <i>A096 Falco tinnunculus,</i> <i>A131 Himantopus himantopus,</i> <i>A339 Lanius minor,</i> <i>A433 Lanius nubicus,</i> <i>A073 Milvus migrans</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002066, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A404 Aquila heliaca, A133 Burhinus oedicnemus,</i> <i>A243 Calandrella brachydactyla,</i> <i>A379 Emberiza hortulana,</i> <i>A095 Falco naumanni, A135 Glareola pratincola,</i> <i>A439 Hippolais olivetorum,</i> <i>A338 Lanius collurio, A339 Lanius</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>minor, A433 Lanius nubicus, A242 Melanocorypha calandra, A129 Otis tarda, A307 Sylvia nisoria</i>	BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002107, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A402 Accipiter brevipes, A899 Accipiter gentilis, A898 Accipiter nisus, A878 Alektoris graeca, A255 Anthus campestris, A091 Aquila chrysaetos, A404 Aquila heliaca, A858 Clanga pomarina, A133 Burhinus oedicephalus, A087 Buteo buteo, A403 Buteo rufinus, A243 Calandrella brachydactyla, A224 Caprimulgus europaeus, A031-B Ciconia ciconia, A080 Circaetus gallicus, A081 Circus aeruginosus, A084 Circus pygargus, A231 Coracias garrulus, A429 Dendrocygus syriacus, A379 Emberiza hortulana, A095 Falco naumanni, A099 Falco subbuteo, A096 Falco tinnunculus, A097 Falco vespertinus, A135 Glareola pratincola, A078 Gyps fulvus, A092 Hieraaetus pennatus, A131 Himantopus himantopus, A439 Hippoboscidae olivaceus, A338 Lanius collurio, A339 Lanius minor, A433 Lanius nubicus,</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002103,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A246 Lullula arborea,</i> <i>A242 Melanocorypha calandra, A073</i> <i>Milvus migrans,</i> <i>A077 Neophron percnopterus, A533</i> <i>Oenanthe pleschanka,</i> <i>A072 Pernis apivorus,</i> <i>A234 Picus canus,</i> <i>A032 Plegadis falcinellus,</i> <i>A119 Porzana porzana,</i> <i>A893 Zapornia pusilla,</i> <i>A307 Sylvia nisoria,</i> <i>A165 Tringa ochropus,</i> <i>A162 Tringa totanus,</i> <i>A142 Vanellus vanellus</i>	BG0002104, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112, BG0002113, BG0002114
<i>A429 Dendrocopos syriacus, A379</i> <i>Emberiza hortulana,</i> <i>A339 Lanius minor,</i> <i>A433 Lanius nubicus</i>	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A394 Anser albifrons,</i> <i>A043 Anser anser,</i> <i>A042 Anser erythropus,</i> <i>A702 Anser fabalis,</i> <i>A396 Branta ruficollis,</i>	BG0000156, BG0000270, BG0002009, BG0002050, BG0002051, BG0002083, BG0002085

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A037 <i>Cygnus columbianus bewickii</i> , A038 <i>Cygnus cygnus</i> , A036 <i>Cygnus olor</i>	

41 Мярка 41: Подобряване на състоянието на местообитанията на видовете чрез преминаване към биологично земеделие

Целеви обекти, обхванати от мярката: A402 *Accipiter brevipes*, A899 *Accipiter gentilis*, A898 *Accipiter nisus*, A878 *Alectoris graeca*, A394 *Anser albifrons*, A043 *Anser anser*, A042 *Anser erythropus*, A702 *Anser fabalis*, A255 *Anthus campestris*, A091 *Aquila chrysaetos*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A396 *Branta ruficollis*, A133 *Burhinus oedicephalus*, A087 *Buteo buteo*, A403 *Buteo rufinus*, A243 *Calandrella brachydactyla*, A224 *Caprimulgus europaeus*, A031-B *Ciconia ciconia*, A080 *Circus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A037 *Cygnus columbianus bewickii*, A038 *Cygnus cygnus*, A036 *Cygnus olor*, A429 *Dendrocygus syriacus*, A379 *Emberiza hortulana*, A095 *Falco naumanni*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A135 *Glareola pratincola*, A078 *Gyps fulvus*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A131 *Himantopus himantopus*, A439 *Hippoboscus olivaceus*, A338 *Lanius collurio*, A339 *Lanius minor*, A433 *Lanius nubicus*, A246 *Lullula arborea*, A242 *Melanocorypha calandra*, A073 *Milvus migrans*, A077 *Neophron percnopterus*, A533 *Oenanthe isabellina*, A129 *Otis tarda*, A072 *Pernis ptilorhynchus*, A234 *Picus canus*, A032 *Plegadis falcinellus*, A119 *Porzana porzana*, A893 *Zapornia pusilla*, A307 *Sylvia nisoria*, A165 *Tringa ochropus*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към поддържане и подобряване на местообитанията на защитени видове птици в обработваеми земи с орнитологично значение, чрез преминаване към биологично земеделие в обработваеми земи.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A084 <i>Circus pygargus</i>	BG0000240, BG0002001, BG0002004, BG0002009, BG0002020, BG0002021, BG0002026, BG0002028, BG0002066, BG0002074, BG0002094, BG0002106, BG0002112
A404 <i>Aquila heliaca</i> , A858 <i>Clanga pomarina</i> , A231 <i>Coracias garrulus</i> , A379 <i>Emberiza hortulana</i> , A095 <i>Falco naumanni</i> , A099 <i>Falco subbuteo</i> , A096 <i>Falco tinnunculus</i> , A131 <i>Himantopus himantopus</i> ,	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A339 Lanius minor</i> , <i>A433 Lanius nubicus</i> , <i>A073 Milvus migrans</i>	BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002066, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A404 Aquila heliaca</i> , <i>A133 Burhinus oedicnemus</i> , <i>A243 Calandrella brachydactyla</i> , <i>A379 Emberiza hortulana</i> , <i>A095 Falco naumanni</i> , <i>A135 Glareola pratincola</i> , <i>A439 Hippolais olivetorum</i> , <i>A338 Lanius collurio</i> , <i>A339 Lanius minor</i> , <i>A433 Lanius nubicus</i> , <i>A242 Melanocorypha calandra</i> , <i>A129 Otis tarda</i> , <i>A307 Sylvia nisoria</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000270, BG0000271, BG0000332, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002106, BG0002107, BG0002109, BG0002112, BG0002113
<i>A402 Accipiter brevipes</i> , <i>A899 Accipiter gentilis</i> , <i>A898 Accipiter nisus</i> ,	BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000242,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<p> <i>A878 Alectoris graeca,</i> <i>A255 Anthus campestris,</i> <i>A091 Aquila chrysaetos,</i> <i>A404 Aquila heliaca,</i> <i>A858 Clanga pomarina,</i> <i>A133 Burhinus oediconemus,</i> <i>A087 Buteo buteo,</i> <i>A403 Buteo rufinus,</i> <i>A243 Calandrella brachydactyla,</i> <i>A224 Caprimulgus europaeus,</i> <i>A031-B Ciconia ciconia,</i> <i>A080 Circaetus gallicus,</i> <i>A081 Circus aeruginosus,</i> <i>A084 Circus pygargus,</i> <i>A231 Coracias garrulus,</i> <i>A429 Dendrocopos syriacus,</i> <i>A379 Emberiza hortulana,</i> <i>A095 Falco naumanni,</i> <i>A099 Falco subbuteo,</i> <i>A096 Falco tinnunculus,</i> <i>A097 Falco vespertinus,</i> <i>A135 Glareola pratincola,</i> <i>A078 Gyps fulvus,</i> <i>A092 Hieraaetus pennatus,</i> <i>A131 Himantopus himantopus, A439</i> <i>Hippolais olivetorum,</i> <i>A338 Lanius collurio,</i> <i>A339 Lanius minor,</i> <i>A433 Lanius nubicus,</i> <i>A246 Lullula arborea,</i> <i>A242 Melanocorypha calandra, A073</i> <i>Milvus migrans,</i> <i>A077 Neophron percnopterus, A533</i> <i>Oenanthe pleschanka,</i> <i>A072 Pernis apivorus,</i> <i>A234 Picus canus,</i> <i>A032 Plegadis falcinellus,</i> <i>A119 Porzana porzana,</i> <i>A893 Zapornia pusilla,</i> <i>A307 Sylvia nisoria,</i> <i>A165 Tringa ochropus,</i> <i>A162 Tringa totanus,</i> <i>A142 Vanellus vanellus</i> </p>	<p> BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002063, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002089, BG0002090, BG0002092, BG0002093, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002099, BG0002100, BG0002101, BG0002102, BG0002103, BG0002104, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002110, BG0002111, BG0002112, BG0002113, BG0002114 </p>
<p> <i>A429 Dendrocopos syriacus, A379</i> <i>Emberiza hortulana,</i> <i>A339 Lanius minor,</i> <i>A433 Lanius nubicus</i> </p>	<p> BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000237, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, </p>

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
	BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002007, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002062, BG0002064, BG0002065, BG0002066, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002088, BG0002092, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002112, BG0002113
A394 <i>Anser albifrons</i> , A043 <i>Anser anser</i> , A042 <i>Anser erythropus</i> , A702 <i>Anser fabalis</i> , A396 <i>Branta ruficollis</i> , A037 <i>Cygnus columbianus bewickii</i> , A038 <i>Cygnus cygnus</i> , A036 <i>Cygnus olor</i>	BG0000156, BG0000270, BG0002009, BG0002050, BG0002051, BG0002083, BG0002085

42 Мярка 42: Подобряване на природозащитното състояние на горски природни местообитания чрез пилотни дейности: демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики за устойчиво стопанисване на горите от местообитанията

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h91BA, h91CA, h91D0, h91F0, h91W0, h9260

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики за устойчиво стопанисване на горите от местообитанието, включително: измервания на лесовъдско-таксационните показатели на насажденията; маркиране; извеждане и демонстриране на сечи в насаждения от различните типове природни

местообитания. Въвеждането ще се извършва чрез провеждане на теренни обучения на лесовъди.

2. Демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики за поддържане на състава на насажденията, включително: измервания на лесовъдско-таксационните показатели на насажденията; маркиране; извеждане и демонстриране на сечи в насаждения от различните типове природни местообитания с протичащи нежелани възобновителни процеси. Въвеждането ще се извършва чрез провеждане на теренни обучения на лесовъди.
3. Прилагане на лесовъдски практики (вкл. отгледни мероприятия) за поддържане на състава на насажденията. На хектар да се проведат две отглеждания за периода от 6 години. Да се покрият 15% от площта на горите в турнусна възраст. Отгледните дейности включват извеждане на осветления – премахване на издънки и конкурентна растителност във възобновени участъци, с цел формиране на желания бъдещ състав.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
91BA, 91CA, 91D0, 91F0, 91W0, 9260	BG0001040, BG0001493, BG0000117, BG0000224, BG0000167, BG0000366, BG0001386, BG0001030, BG0001031, BG0001032

43 МЯРКА 43: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПИЛОТНИ ДЕЙНОСТИ: ДЕМОНСТРИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ, НАСОЧЕНИ КЪМ ПОДДЪРЖАНЕ НА СТРУКТУРИ, УСТОЙЧИВИ КЪМ ГОЛЕМИ ПРИРОДНИ НАРУШЕНИЯ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h9110, h9130, h91BA, h91CA, h9410, h9530

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Научни проучвания върху структурата на горите за устойчивостта им към големи природни нарушения и за възстановителния им потенциал.
2. Демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики, насочени към поддържане на структури, устойчиви към големи природни нарушения, включително: измервания на лесовъдско-таксационните показатели на насажденията; маркиране; извеждане и демонстриране на сечи в насаждения от различните типове природни местообитания, насочени към повишаване на адаптивните им възможности за преодоляване на големи природни нарушения. Въвеждането ще се извършва чрез провеждане на теренни обучения на лесовъди.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
9110, 9130, 91BA, 91CA, 9410, 9530	BG0001040, BG0001493, BG0001389, BG0000104, BG0001011, BG0001013, BG0001022, BG0001028, BG0000224, BG0000366, BG0001386, BG0000496, BG00001030, BG0001031, BG0000496

44 Мярка 44: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ - ПИЛОТНИ ДЕЙНОСТИ: ДЕМОНСТРИРАНЕ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕСОВЪДСКИ ПРАКТИКИ ЗА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ИЗДЪНКОВИТЕ ГОРИ В СЕМЕННИ

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h91AA, h91H0, h91I0, h91M0, h9170

Индикативен обхват на дейностите:

1. Демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики за трансформация на издънковите гори в семенни, включително: измервания на лесовъдско-таксационните показатели на насажденията; маркиране; извеждане и демонстриране на сечи в насаждения от различните типове природни местообитания, насочени към превръщането им в семенни. Въвеждането ще се извършва чрез провеждане на теренни обучения на лесовъди.
2. Прилагане на лесовъдски практики (вкл. отгледни мероприятия) за трансформация на издънковите гори в семенни и за подобряване на състава. Извършване на няколко последователни отглеждания (осветления) във възобновени семенно участъци на издънкови гори. Отгледните сечи се извършват с цел премахване на издънки и конкурентна растителност.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
91AA, 91H0, 91I0, 91M0, 9170	BG0001040, BG0000374, BG0001014, BG0000616, BG0000117, BG0000133, BG0000173, BG0000168, BG0000608, BG0000104, BG0001004, BG0000139, BG0000164, BG0001493, BG0000322, BG0001017, BG0000113, BG0000294, BG0000298, BG0001011, BG0001013, BG0001022, BG0000366, BG0000224, BG0000165, BG0001043, BG0001389, BG0001039, BG0001386, BG0001031, BG0000628, BG0001032, BG0000218, BG0001007

45 Мярка 45: Подобряване на природозащитното състояние на субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор, чрез проучвания и експериментирание на лесовъдски практики за успешно възобновяване на черния бор

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h9530

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда научни проучвания върху възобновителния потенциал на естествени гори от черен бор при различни лесовъдски намеси и експериментирание на лесовъдски практики за успешно възобновяване на черния бор, в това число: измервания на лесовъдско-таксационните показатели на насажденията; маркиране; извеждане и демонстриране на сечи, насочени към предотвратяване на смяната на черния бор от широколистни дървесни видове.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
9530	BG0001030, BG0001021, BG0001493, BG0000211, BG0000220, BG0000209, BG0000366, BG0000494, BG0001042, BG0001386, BG0000304, BG0001040, BG0001493, BG0000166, BG0001011, BG0001022

46 Мярка 46: Екосистемни услуги от горите

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h9110, h9130, h9150, h91S0, h9170, h91AA, h91BA, h91CA, h91D0, h91E0, h91F0, h91Z0, h91H0, h91I0, h91M0, h91W0, h9260, h92D0, h92A0, h92C0, h9410, h9530, h95A0, h92D0, h9180, h91G0, h9560

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда финансиране на дейности за изпълнение на горски екологични ангажименти, както и за подпомагане за запазване и поддръжка на горски генетични ресурси:

1. Плащания за предоставяне на екосистемни услуги от горите (за частни собственици и религиозна собственост). Плащанията трябва да са свързани с поет дългосрочен ангажимент за прилагане на възобновителни сечи с дълъг възобновителен период (не по-кратък от 40 години), според актуалната наредба за сечите. Заплащане на единица площ, само за насаждения достигнали турнусна възраст.
2. Плащания за запазване на самозалесили се гори върху земеделски територии и стимулиране на доброволната промяна на предназначението им – от земеделски в горски територии (за частни собственици и религиозна собственост).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
9110, 9130, 9150, 91S0, 9170, 91AA, 91BA, 91CA, 91D0, 91E0, 91F0, 91Z0, 91H0, 91I0, 91M0, 91W0, 9260, 92A0, 92C0, 9410, 9530, 95A0, 92D0, 9180, 91G0, 9560	Всички защитени зони, в които посочените типове природни местообитания за предмет на опазване, с изключение на националните паркове, в които няма частни гори.

47 Мярка 47: Възстановяване на горски природни местообитания чрез залесяване с типични видове и премахване на инвазивни видове

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h2180, h91E0, h91F0, h92A0

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности за залесяване с типични за природните местообитания видове по структура и състав и борба с инвазивни видове, в това число Храстовидна аморфа, Ясенолистен явор, Американски ясен, Миризлива върба, Айлант.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
2180	BG0000100, BG0000102, BG0000116, BG0001001, BG0001007
91E0, 91F0, 92A0,	BG0000239, BG0002018, BG0000232, BG0000396, BG0000182, BG0000199, BG0000533, BG0000614, BG0000335, BG0000334, BG0000529, BG0000377, BG0000530, BG0000102, BG0000116, BG0000501, BG0001007, BG0001001, BG0000230, BG0000192, BG0000195, BG0000206, BG0000610, BG0000240, BG0000613, BG0000578, BG0001032, BG0000220, BG0001021, BG001023, BG0000366

48 Мярка 48: Подобряване на природозащитното състояние на горски типове природни местообитания чрез увеличаване на площта на горите във фаза на старост

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h9110, h9130, h9150, h91S0, h9170, h91AA, h91BA, h91CA, h91D0, h91E0, h91F0, h91Z0, h91H0, h91I0,

h91M0, h91W0, h9260, h92D0, h92A0, h92C0, h9410, h9530, h95A0, h92D0, h9180, h91G0, h9560

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда компенсиране на частни/религиозни собственици на гори за преобразуване на горите им в гори във фаза на старост – гори попадащи в природни местообитания, достигнали турнусната възраст за съответния дървесен вид и с пълнота 0.7 и по-голяма, с площ не по-малка от 2 хектара. Компенсацията следва да бъде в размер на нетната стойност на прираста.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
9110, 9130, 9150, 91S0, 9170, 91AA, 91BA, 91CA, 91D0, 91E0, 91F0, 91Z0, 91H0, 91I0, 91M0, 91W0, 9260, h92A0, 92C0, 9410, 9530, 95A0, 92D0, h9180, 91G0, 9560	Всички защитени зони, в които посочените типове природни местообитания за предмет на опазване.

49 МЯРКА 49: ОПАЗВАНЕ НА ГНЕЗДОВИ МЕСТООБИТАНИЯ НА ГРАБЛИВИ ПТИЦИ И ЧЕРЕН ЩЪРКЕЛ ПРИ СТОПАНИСВАНЕ НА ГОРИТЕ

Видове птици, обхванати от мярката:

A402 *Accipiter brevipes*, A899 *Accipiter gentilis*, A898 *Accipiter nisus*, A223 *Aegolius funereus*, A079 *Aegypius monachus*, A091 *Aquila chrysaetos*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A087 *Buteo buteo*, A403 *Buteo rufinus*, A030 *Ciconia nigra*, A080 *Circus gallicus*, A511 *Falco cherrug*, A103 *Falco peregrinus*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A217 *Glaucidium passerinum*, A078 *Gyps fulvus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A073 *Milvus migrans*, A077 *Neophron percnopterus*, A072 *Pernis apivorus*, A220 *Strix uralensis*, A659 *Tetrao urogallus*

Индикативен обхват на дейностите: ограничаване на стопанската дейност през гнездовия период (1 март/1 април – 31 август) в подотделите, попадащи в радиус от 300 m около гнезда на грабливи птици и черен щъркел.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A402 <i>Accipiter brevipes</i> , A899 <i>Accipiter gentilis</i> , A898 <i>Accipiter nisus</i> , A223 <i>Aegolius funereus</i> , A079 <i>Aegypius monachus</i> , A091 <i>Aquila chrysaetos</i> , A404 <i>Aquila heliaca</i> , A858 <i>Clanga pomarina</i> ,	BG0000113, BG0000156, BG0000209, BG0000240, BG0000271, BG0000332, BG0000494, BG0000495, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002017, BG0002018, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002024, BG0002025, BG0002026,

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A087 Buteo buteo,</i> <i>A403 Buteo rufinus,</i> <i>A030 Ciconia nigra,</i> <i>A080 Circaetus gallicus,</i> <i>A511 Falco cherrug,</i> <i>A103 Falco peregrinus,</i> <i>A099 Falco subbuteo,</i> <i>A096 Falco tinnunculus,</i> <i>A097 Falco vespertinus,</i> <i>A217 Glaucidium passerinum,</i> <i>A078 Gyps fulvus,</i> <i>A075 Haliaeetus albicilla,</i> <i>A092 Hieraaetus pennatus,</i> <i>A073 Milvus migrans,</i> <i>A077 Neophron percnopterus,</i> <i>A072 Pernis apivorus,</i> <i>A220 Strix uralensis,</i> <i>A659 Tetrao urogallus</i>	BG0002029, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002060, BG0002062, BG0002063, BG0002065, BG0002066, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002084, BG0002085, BG0002088, BG0002091, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002098, BG0002102, BG0002103, BG0002105, BG0002106, BG0002107, BG0002108, BG0002109, BG0002112, BG0002113, BG0002114

50 МЯРКА 50: ОПАЗВАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ НА ГОРСКИ ВИДОВЕ ПТИЦИ ЧРЕЗ УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ГОРИТЕ И ГОРСКИТЕ ПЛОЩИ

Видове птици, обхванати от мярката:

A402 Accipiter brevipes, A898 Accipiter nisus, A223 Aegolius funereus, A079 Aegypius monachus, A091 Aquila chrysaetos, A404 Aquila heliaca, A858 Clanga pomarina, A028 Ardea cinerea, A029 Ardea purpurea, A024 Ardeola ralloides, A104 Bonasa bonasia, A087 Buteo buteo, A403 Buteo rufinus, A224 Caprimulgus europaeus, A734 Chlidonias hybridus, A198 Chlidonias leucopterus, A197 Chlidonias niger, A030 Ciconia nigra, A080 Circaetus gallicus, A231 Coracias garrulus, A239 Dendrocopos leucotos, A868 Leiopicus medius, A429 Dendrocopos syriacus, A236 Dryocopus martius, A773 Ardea alba, A026 Egretta garzetta, A097 Falco vespertinus, A320 Ficedula parva, A442 Ficedula semitorquata, A217 Glaucidium passerinum, A075 Haliaeetus albicilla, A092 Hieraaetus pennatus, A179 Larus ridibundus, A246 Lullula arborea, A073 Milvus migrans, A077 Neophron percnopterus, A023 Nycticorax nycticorax, A072 Pernis apivorus, A391 Phalacrocorax carbo sinensis, A875 Microcarbo pygmaeus, A241 Picoides tridactylus, A234 Picus canus, A034 Platalea leucorodia, A032 Plegadis falcinellus, A220 Strix uralensis, A659 Tetrao urogallus

Индикативен обхват на дейностите:

- ✓ Провеждане на залесителни мероприятия за:
 - a. Възстановяване на естествената крайречна растителност;
 - b. Възстановяване на местообитанията на вида в потенциалните биокоридори (stepping stones) между изолирани находища на видове;
- ✓ Осигуряване на условия (прореждане на дървостоя) за развитие на приземна растителност - сем. Ericaceae - основно боровинки (храна на глухаря);

- ✓ Поддържане на суха стояща и паднала дървесна маса - най-малко 10% от запаса на насаждението за горите, включени в Натура 2000;
- ✓ При провеждане на лесовъдски мероприятия в подотделите, където видът е установен, се запазват стоящи и паднали мъртви дървета, дърветата с кълвачеви дупки и естествени хралупи;
- ✓ Да не се водят сечи в естествените гори в радиус от най-малко 200 m около водните басейни, където гнезди видът;
- ✓ Да се увеличи турнуса на сеч, да не се осъществява крайната фаза на възобновителните сечи.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет		
<i>A402 Accipiter brevipes,</i>	BG0000113,	BG0000152,	BG0000156,
<i>A898 Accipiter nisus,</i>	BG0000191,	BG0000209,	BG0000237,
<i>A223 Aegolius funereus,</i>	BG0000240,	BG0000241,	BG0000270,
<i>A079 Aegypius monachus,</i>	BG0000271,	BG0000273,	BG0000332,
<i>A091 Aquila chrysaetos,</i>	BG0000494,	BG0000495,	BG00002001,
<i>A404 Aquila heliaca,</i>	BG0002002,	BG0002003,	BG0002004,
<i>A858 Clanga pomarina,</i>	BG0002005,	BG0002006,	BG0002007,
<i>A028 Ardea cinerea,</i>	BG0002009,	BG0002010,	BG0002012,
<i>A029 Ardea purpurea,</i>	BG0002013,	BG0002014,	BG0002015,
<i>A024 Ardeola ralloides,</i>	BG0002017,	BG0002018,	BG0002019,
<i>A104 Bonasa bonasia,</i>	BG0002020,	BG0002021,	BG0002022,
<i>A087 Buteo buteo,</i>	BG0002023,	BG0002024,	BG0002025,
<i>A403 Buteo rufinus,</i>	BG0002026,	BG0002028,	BG0002029,
<i>A224 Caprimulgus europaeus,</i>	BG0002030,	BG0002038,	BG0002039,
<i>A734 Chlidonias hybridus,</i>	BG0002040,	BG0002041,	BG0002043,
<i>A198 Chlidonias leucopterus,</i>	BG0002044,	BG0002045,	BG0002046,
<i>A197 Chlidonias niger,</i>	BG0002048,	BG0002050,	BG0002051,
<i>A030 Ciconia nigra,</i>	BG0002052,	BG0002053,	BG0002054,
<i>A080 Circaetus gallicus,</i>	BG0002057,	BG0002058,	BG0002059,
<i>A231 Coracias garrulus,</i>	BG0002060,	BG0002061,	BG0002062,
<i>A239 Dendrocopos leucotos,</i>	BG0002063,	BG0002066,	BG0002067,
<i>A868 Leiopicus medius,</i>	BG0002069,	BG0002071,	BG0002072,
<i>A429 Dendrocopos syriacus,</i>	BG0002073,	BG0002074,	BG0002076,
<i>A236 Dryocopus martius,</i>	BG0002077,	BG0002078,	BG0002079,
<i>A773 Ardea alba,</i>	BG0002081,	BG0002082,	BG0002083,
<i>A026 Egretta garzetta,</i>	BG0002084,	BG0002085,	BG0002088,
<i>A097 Falco vespertinus,</i>	BG0002090,	BG0002092,	BG0002093,
<i>A320 Ficedula parva,</i>	BG0002094,	BG0002095,	BG0002096,
<i>A442 Ficedula semitorquata,</i>	BG0002097,	BG0002098,	BG0002100,
<i>A217 Glaucidium passerinum,</i>	BG0002102,	BG0002103,	BG0002105,
<i>A075 Haliaeetus albicilla,</i>	BG0002106,	BG0002108,	BG0002109,
<i>A092 Hieraaetus pennatus,</i>	BG0002110,	BG0002111,	BG0002112,
<i>A179 Larus ridibundus,</i>	BG0002113,	BG0002114	
<i>A246 Lullula arborea,</i>			
<i>A073 Milvus migrans,</i>			
<i>A077 Neophron percnopterus,</i>			

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> , A072 <i>Pernis apivorus</i> , A391 <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i> , A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i> , A241 <i>Picoides tridactylus</i> , A234 <i>Picus canus</i> , A034 <i>Platalea leucorodia</i> , A032 <i>Plegadis falcinellus</i> , A220 <i>Strix uralensis</i> , A659 <i>Tetrao urogallus</i>	

51 МЯРКА 51: СЪЗДАВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОКО СТРУКТУРНО РАЗНООБРАЗИЕ НА ГОРИТЕ

Видове птици, обхванати от мярката:

A223 *Aegolius funereus*, A858 *Clanga pomarina*, A028 *Ardea cinerea*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A030 *Ciconia nigra*, A239 *Dendrocopos leucotos*, A868 *Leiopicus medius*, A429 *Dendrocopos syriacus*, A236 *Dryocopus martius*, A026 *Egretta garzetta*, A097 *Falco vespertinus*, A320 *Ficedula parva*, A442 *Ficedula semitorquata*, A217 *Glaucidium passerinum*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A391 *Phalacrocorax carbo sinensis*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A234 *Picus canus*, A034 *Platalea leucorodia*, A220 *Strix uralensis*

Индикативен обхват на дейностите:

- ✓ Постоянна наличност на дървета от всички класове на възраст, напр. чрез провеждане на изборна сеч – необходимост от чести интервенции с малка интензивност, което повишава разходите по ползването;
- ✓ Възобновяване на гори със смесен състав - повишаване на видовото разнообразие на горите.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Име на целеви обект	Код на 33
A223 <i>Aegolius funereus</i> , A858 <i>Clanga pomarina</i> , A028 <i>Ardea cinerea</i> , A029 <i>Ardea purpurea</i> , A024 <i>Ardeola ralloides</i> , A030 <i>Ciconia nigra</i> , A239 <i>Dendrocopos leucotos</i> , A868 <i>Leiopicus medius</i> , A429 <i>Dendrocopos syriacus</i> , A236 <i>Dryocopus martius</i> , A026 <i>Egretta garzetta</i> , A097 <i>Falco vespertinus</i> , A320 <i>Ficedula parva</i> ,	BG0000494, BG0002005, BG0002007, BG0002017, BG0002025, BG0002026, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002048, BG0002062, BG0002066

Име на целеви обект	Код на ЗЗ
A442 <i>Ficedula semitorquata</i> , A217 <i>Glaucidium passerinum</i> , A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> , A391 <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i> , A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i> , A234 <i>Picus canus</i> , A034 <i>Platalea leucorodia</i> , A220 <i>Strix uralensis</i>	

52 Мярка 52: Подобряване на природозащитното състояние на дюнни типове природни местообитания чрез отстраняване на инвазивни чужди видове

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h2340

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности по отстраняване на инвазивни чужди видове. Инвазивните чужди видове (ИЧВ) са идентифицирани, съгласно „Списък с инвазивните чужди видове растения“, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

1. Идентификацията на ИЧВ (*Amorpha fruticosa*, *Ailanthus altissima*, *Elaeagnus angustifolia*, *Robinia pseudoacacia*) в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието;
2. Дейности по прилагане на плана за премахване на ИЧВ;

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
2340	BG0000182, BG0000199, BG0000396

53 Мярка 53: Подобряване на природозащитното състояние на крайбрежни, скални и дюнни типове природни местообитания чрез премахване на нетипична храстова и дървесна растителност

Целеви обекти, обхванати от мярката: *h1210, h1240, h2110, h2120, h2130, h2190, h8210, h8220, h8230*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности по идентифициране и премахване на нетипични дървесни и храстови видове в територии с разпространение на местообитанията и в непосредствена близост до тях (до 200м). Идентификацията на нетипичните дървесни и храстови видове, съгласно спецификите на всяко природно местообитание, в рамките на полигоните на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на премахване на нетипична храстова и дървесна растителност в рамките на местообитанието.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
<i>1210, 1240, 2110, 2120, 2130, 2190</i>	BG0001007, BG0001001, BG0000100, BG0000116, BG0000574, BG0000146, BG0000154, BG0000573, BG0000620, BG0000621
<i>2340</i>	BG0000182, BG0000199, BG0000396, BG0000335, BG0000525
<i>8210</i>	BG0000166, BG0000181, BG0000399, BG0000487, BG0001014, BG0001375
<i>8220</i>	BG0000399, BG0001011
<i>8230</i>	BG0000133, BG0000164, BG0000217, BG0000218, BG0000224, BG0000304, BG0000372, BG0000401, BG0000402, BG00001011, BG0001017, BG0001042

54 Мярка 54: Подобряване на природозащитното състояние на дюнни типове природни местообитания чрез възстановяване на типични видове и отстраняване на инвазивни чужди видове

Целеви обекти, обхванати от мярката: *h2120, h2130, h2190, h2340*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности по възстановяване на типични видове и отстраняване на инвазивни чужди видове. Инвазивните чужди видове (ИЧВ) са идентифицирани, съгласно „Списък с инвазивните чужди видове растения“, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна

среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета).

В посочения контекст, мярката предвижда следното:

3. Идентификацията на ИЧВ (*Amorpha fruticosa*, *Ailanthus altissima*, *Elaeagnus angustifolia*, *Robinia pseudoacacia*) в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието.
4. Дейности по прилагане на плана за премахване на ИЧВ.
5. За h2130 - възстановяване на типични видове: увеличаване на числеността и заетата площ на популации на типични видове - за 2130 в BG0000146 и BG0001007: Идентифициране на типичните псамофитни видове, чиито популации се нуждаят от подобряване на състоянието; Събиране на местен семенен материал от съответните защитени зони; Размножаване на растенията. Реинтродукция в съответните защитени зони.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
2120	BG0000116, BG0000100, BG0000102, BG0000146, BG0000154, BG0000574, BG0001001, BG0000621, BG0000620, BG0001004, BG0001007
2130	BG0000100, BG0001001, BG0000574, BG0000116, BG0000146, BG0000154 За възстановяване на типични видове: BG0000146, BG0001007
2190	BG0000116, BG0001007, BG0001001, BG0000574, BG0000146

55 МЯРКА 55: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА КРАЙБРЕЖНИ И ДЮННИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ/ ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕН ДОСТЪП

Целеви обекти, обхванати от мярката: h1210, h1240, h2110, h2120, h2130, h2190

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности по:

1. Изграждане и поддържане на съоръжения за обществен достъп (туристическа инфраструктура - дървени пътеки, прегради и др.), изработени от естествени материали;

2. Поставяне на информационни табели, табла за „внимание“ и др.

Мярката се прилага в територии, попадащи в изискванията на чл. 6 на ЗУЧК.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1210	BG0000573, BG0001001, BG0001004, BG0001007
1240	BG0000573, BG0001004, BG0000146, BG0000100
2110	BG0001007, BG0001001, BG0000102, BG0000574, BG0000146, BG0000573
2120	BG0001007, BG0000102, BG0001001, BG0000621, BG0000620, BG0000116, BG0000100, BG0000146, BG0000154
2130	BG0000100, BG0001001, BG0000574, BG0000116, BG0000146, BG0000154
2190	BG0000116, BG0001007, BG0001001, BG0000574, BG0000146

56 Мярка 56: Подобряване природозащитното състояние на сладководни типове природни местообитания чрез изграждане и поддържане на съоръжения за пречистване на отпадни води

Типове природни местообитания, обхванати от мярката: h3130, h3260, h3270

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда:

1. Пилотно изграждане на малки пречиствателни съоръжения на планински туристически и други обекти.
2. Изграждане на малки пречиствателни съоръжения към планински ферми и предприятия, чиито води се заустват в реките.

Прилагането на мярката е предвидено извън територията на националните паркове.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000:

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
3130	BG0000495

Тип местообитание	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
3260	BG0000192, BG0000199, BG0000517, BG0001021, BG0001040, BG0001031
3270	BG0000181

57 МЯРКА 57: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯТА НА РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОПАНСТВОТО ЗА АКВАКУЛТУРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A293 *Acrocephalus melanopogon*, A229 *Alcedo atthis*, A054 *Anas acuta*, A857 *Spatula clypeata*, A052 *Anas crecca*, A855 *Mareca penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A856 *Spatula querquedula*, A889 *Mareca strepera*, A028 *Ardea cinerea*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A149 *Calidris alpina*, A147 *Calidris ferruginea*, A145 *Calidris minuta*, A136 *Charadrius dubius*, A734 *Chlidonias hybrida*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A197 *Chlidonias niger*, A030 *Ciconia nigra*, A081 *Circus aeruginosus*, A036 *Cygnus olor*, A773 *Ardea alba*, A026 *Egretta garzetta*, A125 *Fulica atra*, A123 *Gallinula chloropus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A156 *Limosa limosa*, A768 *Numenius arquata arquata*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A094 *Pandion haliaetus*, A391 *Phalacrocorax carbo*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A861 *Calidris pugnax*, A607-B *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A007 *Podiceps auritus*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A892 *Zapornia parva*, A119 *Porzana porzana*, A118 *Rallus aquaticus*, A894 *Hydroprogne caspia*, A193 *Sterna hirundo*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A048 *Tadorna tadorna*, A161 *Tringa erythropus*, A166 *Tringa glareola*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A163 *Tringa stagnatilis*, A162 *Tringa totanus*

Индикативен обхват на дейностите:

1. За всички рибовъдни стопанства, където е регистрирано наличие на гнездящи птици да не се източва водата от басейните след като веднъж е пусната в периода 1 март – 31 август.
2. Оводняване на изоставени басейни в рибовъдни стопанства.
3. Прилагане на схеми за отклоняване на кормораните от стопански ценните басейни в рибовъдните стопанства и привличането им към алтернативни басейни с нискокачествена риба като част от басейните се покриват със защитни мрежи.
4. Целогодишно поддържане на минимално водно ниво (70 cm) в най-малко 80% от общата територия на басейните.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се
---------------	--------------------------------------

	прилага с приоритет
A293 <i>Acrocephalus melanopogon</i> , A229 <i>Alcedo atthis</i> , A054 <i>Anas acuta</i> , A857 <i>Spatula clypeata</i> , A052 <i>Anas crecca</i> , A855 <i>Mareca penelope</i> , A053 <i>Anas platyrhynchos</i> , A856 <i>Spatula querquedula</i> , A889 <i>Mareca strepera</i> , A028 <i>Ardea cinerea</i> , A029 <i>Ardea purpurea</i> , A024 <i>Ardeola ralloides</i> , A059 <i>Aythya ferina</i> , A061 <i>Aythya fuligula</i> , A060 <i>Aythya nyroca</i> , A021 <i>Botaurus stellaris</i> , A149 <i>Calidris alpina</i> , A147 <i>Calidris ferruginea</i> , A145 <i>Calidris minuta</i> , A136 <i>Charadrius dubius</i> , A734 <i>Chlidonias hybrida</i> , A198 <i>Chlidonias leucopterus</i> , A197 <i>Chlidonias niger</i> , A030 <i>Ciconia nigra</i> , A081 <i>Circus aeruginosus</i> , A036 <i>Cygnus olor</i> , A773 <i>Ardea alba</i> , A026 <i>Egretta garzetta</i> , A125 <i>Fulica atra</i> , A123 <i>Gallinula chloropus</i> , A075 <i>Haliaeetus albicilla</i> , A131 <i>Himantopus himantopus</i> , A022 <i>Ixobrychus minutus</i> , A459 <i>Larus cachinnans</i> , A179 <i>Larus ridibundus</i> , A156 <i>Limosa limosa</i> , A768 <i>Numenius arquata arquata</i> , A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> , A094 <i>Pandion haliaetus</i> , A391 <i>Phalacrocorax carbo</i> , A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i> , A861 <i>Calidris pugnax</i> , A607-B <i>Platalea leucorodia</i> , A032 <i>Plegadis falcinellus</i> , A140 <i>Pluvialis apricaria</i> , A007 <i>Podiceps auritus</i> , A005 <i>Podiceps cristatus</i> , A006 <i>Podiceps grisegena</i> , A008 <i>Podiceps nigricollis</i> , A892 <i>Zapornia parva</i> , A119 <i>Porzana porzana</i> , A118 <i>Rallus aquaticus</i> , A894 <i>Hydroprogne caspia</i> , A193 <i>Sterna hirundo</i> , A004 <i>Tachybaptus ruficollis</i> , A048 <i>Tadorna tadorna</i> , A161 <i>Tringa erythropus</i> , A166 <i>Tringa glareola</i> , A164 <i>Tringa nebularia</i> , A165 <i>Tringa ochropus</i> , A163 <i>Tringa stagnatilis</i> , A162 <i>Tringa totanus</i>	BG0000156, BG0000271, BG0000273, BG0002006, BG0002016, BG0002024, BG0002030, BG0002038, BG0002045, BG0002046, BG0002050, BG0002052, BG0002069, BG0002070, BG0002096, BG0002098, BG0002109, BG0002114

58 МЯРКА 58: ОСИГУРЯВАНЕ НА СПОКОЙСТВИЕ И УСЛОВИЯ ЗА ХРАНЕНЕ В ОПТИМАЛНИ МЕСТООБИТАНИЯ НА ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ В ЧИИТО МЕСТООБИТАНИЯ Е РАЗПОЛОЖЕНО СТОПАНСТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА АКВАКУЛТУРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A054 *Anas acuta*, A857 *Spatula clypeata*, A052 *Anas crecca*, A855 *Mareca penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A856 *Spatula querquedula*, A889 *Mareca strepera*, A028 *Ardea cinerea*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A059 *Aythya ferina*, A060 *Aythya nyroca*, A734 *Chlidonias hybrida*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A197 *Chlidonias niger*, A081 *Circus aeruginosus*, A773 *Ardea alba*, A026 *Egretta garzetta*, A022 *Ixobrychus minutus*, A179 *Larus ridibundus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A391 *Phalacrocorax carbo*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A607-B *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A892 *Zapornia parva*, A119 *Porzana porzana*, A118 *Rallus aquaticus*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A048 *Tadorna tadorna*

Индикативен обхват на дейностите:

1. Опазване и поддържане на смесените чаплови колонии, където обикновено гнездят и малки корморани.

2. Прилагане на програма за екстензивно рибовъдство, отразяваща необходимите стопански дейности в рибовъдните стопанства, съчетани с изискванията на вида към местообитанията.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A054 <i>Anas acuta</i> , A857 <i>Spatula clypeata</i> , A052 <i>Anas crecca</i> , A855 <i>Mareca penelope</i> , A053 <i>Anas platyrhynchos</i> , A856 <i>Spatula querquedula</i> , A889 <i>Mareca strepera</i> , A028 <i>Ardea cinerea</i> , A029 <i>Ardea purpurea</i> , A024 <i>Ardeola ralloides</i> , A059 <i>Aythya ferina</i> , A060 <i>Aythya nyroca</i> , A734 <i>Chlidonias hybrida</i> , A198 <i>Chlidonias leucopterus</i> , A197 <i>Chlidonias niger</i> , A081 <i>Circus aeruginosus</i> , A773 <i>Ardea alba</i> , A026 <i>Egretta garzetta</i> , A022 <i>Ixobrychus minutus</i> , A179 <i>Larus ridibundus</i> , A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> , A391 <i>Phalacrocorax carbo</i> , A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i> , A607-B <i>Platalea leucorodia</i> , A032 <i>Plegadis falcinellus</i> , A005 <i>Podiceps cristatus</i> , A006 <i>Podiceps grisegena</i> , A008 <i>Podiceps nigricollis</i> , A892 <i>Zapornia parva</i> , A119 <i>Porzana porzana</i> , A118 <i>Rallus aquaticus</i> , A004 <i>Tachybaptus ruficollis</i> , A048 <i>Tadorna tadorna</i>	BG0000271, BG0002010, BG0002023, BG0002027, BG0002038, BG0002069, BG0002076, BG0002096, BG0002106, BG0002114, BG0002006, BG0002015, BG0002024, BG0002030, BG0002045, BG0002070, BG0002095, BG0002098, BG0002109,

59 МЯРКА 59: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ И ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ХИДРОЛОГИЧНИЯ РЕЖИМ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсиля, Четирилистно разковниче), h1150, h1310, h1410, h4080, h91E0, h91F0, h92A0, h91D0, A229 *Alcedo atthis* A054 *Anas acuta*, A857 *Spatula clypeata*, A052 *Anas crecca*, A855 *Mareca penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A856 *Spatula querquedula*, A889 *Mareca strepera*, A024 *Ardeola ralloides*, A059 *Aythya ferina*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A734 *Chlidonias hybrida*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A197 *Chlidonias niger*, A773 *Ardea alba*, A026 *Egretta garzetta*, A179 *Larus ridibundus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A020 *Pelecanus crispus*, A391 *Phalacrocorax carbo*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A034 *Platalea leucorodia*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A156 *Limosa limosa*, A161 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на следните дейности:

1. За 1428 *Marsilea quadrifolia* (Четирилистна марсиля, Четирилистно разковниче): възстановяване на напоителни канали и поддържане на определен воден режим през вегетационния период.

2. За *h1150, h1310, h1410*: почистване/поддържане на съществуващи канали; възстановяване на разрушени диги; изграждане на връзка с морето за Балчишка тузла (BG0000573);
3. За *h4080*: възстановяване на хидрологичния режим в територии с хигрофилни храстови местообитания, чувствителни към промени в хидрологичния режим
4. За *h91E0, h91F0, h92A0, h91D0*: инженерни мерки, вкл. изграждане и ремонт на прагове и баражи, за поддържане на нивото и намаляване на ерозирането на речните корита в коригираните участъци на реките.
5. За *A229 Alcedo atthis A054 Anas acuta, A857 Spatula clypeata, A052 Anas crecca, A855 Mareca penelope, A053 Anas platyrhynchos, A856 Spatula querquedula, A889 Mareca strepera, A024 Ardeola ralloides, A059 Aythya ferina, A060 Aythya nyroca, A021 Botaurus stellaris, A734 Chlidonias hybrida, A198 Chlidonias leucopterus, A197 Chlidonias niger, A773 Ardea alba, A026 Egretta garzetta, A179 Larus ridibundus, A023 Nycticorax nycticorax, A020 Pelecanus crispus, A391 Phalacrocorax carbo, A875 Microcarbo pygmaeus, A034 Platalea leucorodia, A005 Podiceps cristatus, A006 Podiceps grisegena, A008 Podiceps nigricollis, A004 Tachybaptus ruficollis, A156 Limosa limosa, A161 Tringa totanus, A142 Vanellus vanellus*: възстановяване естествения воден режим на влажните зони и поддържане на подходящ воден режим, който осигурява пълноценно им функциониране и използване; възстановяване на бивши гнездовища на вида; частично възстановяване на пресушени, в миналото, естествени водоеми от значение за къдроглавия пеликан; управление на тръстиковите масиви.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>1428 Marsilea quadrifolia</i> (Четирилистна марсиля, Четирилистно разковниче)	Находищата на вида в BG000239, BG0000396
<i>1150, 1310, 1410</i>	BG0000573
<i>4080</i>	BG0000113, BG0000496
<i>91E0, 91F0, 92A0, 91D0</i>	BG0000366, BG0001023, BG0001028, BG0000220, BG0001021, BG0001031, BG0001032, BG0000192, BG0000195, BG0000578, BG0000501, BG0000610, BG0000181, BG0000613, BG0001093, BG0001389, BG0000495, BG000113, BG0001030
<i>A229 Alcedo atthis A054 Anas acuta, A857 Spatula clypeata, A052 Anas crecca, A855 Mareca penelope, A053 Anas platyrhynchos, A856 Spatula querquedula, A889 Mareca strepera,</i>	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000240, BG0000241, BG0000242, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0002001, BG0002002, BG0002004, BG0002006, BG0002009, BG0002010,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
<i>A024 Ardeola ralloides, A059 Aythya ferina, A060 Aythya nyroca, A021 Botaurus stellaris, A734 Chlidonias hybrida, A198 Chlidonias leucopterus, A197 Chlidonias niger, A773 Ardea alba, A026 Egretta garzetta, A179 Larus ridibundus, A023 Nycticorax nycticorax, A020 Pelecanus crispus, A391 Phalacrocorax carbo, A875 Microcarbo pygmaeus, A034 Platalea leucorodia, A005 Podiceps cristatus, A006 Podiceps grisegena, A008 Podiceps nigricollis, A004 Tachybaptus ruficollis, A156 Limosa limosa, A161 Tringa totanus, A142 Vanellus vanellus</i>	BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002016, BG0002017, BG0002018, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002052, BG0002054, BG0002058, BG0002059, BG0002062, BG0002064, BG0002065, BG0002069, BG0002070, BG0002071, BG0002073, BG0002076, BG0002077, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002087, BG0002088, BG0002094, BG0002095, BG0002096, BG0002098, BG0002103, BG0002104, BG0002106, BG0002113, BG0002114

60 Мярка 60: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ПРЕМАХВАНЕ НА ИНВАЗИВНИ ВИДОВЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: *h3260, h3270*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изпълнение на дейности по премахване на инвазивни чужди видове от територията на местообитанията. Списък с инвазивните чужди видове растения, които ИАОС докладва към Европейската агенция по околна среда в Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България по индикатор "Инвазивни чужди видове за България / SEBI 2010 Инвазивни чужди видове за Европа" и списъка с ИЧВ, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета). Идентификацията на ИЧВ в рамките на местообитанията, както и уточняване на технология за тяхното отстраняване, се извършва от специалист чрез разписване на план за премахване на инвазивни чужди видове и контролиране на популациите им в рамките на местообитанието.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобрено:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
---------------	---

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
3260	BG0000518, BG0000532, BG0001030
3270	BG0000182, BG0000192, BG0000199, BG0000232, BG0000241, BG0000335, BG0000425, BG0000503, BG0000529, BG0000530, BG0000532, BG0000533, BG0000578, BG0000610, BG0000613

61 МЯРКА 61: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПАШАТА

Целеви обекти, обхванати от мярката: h3130, h3150, h3160, h3260

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда предприемане на действия за ограничаване на паша. В територията на посочените типове природни местообитания да се извършва паша с интензитет 0,3 ЖЕ/ха, с изключение на едър рогат добитък и коне. За целта следва да бъдат поставени информационни табели, прегради и т.н.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
3130	BG0000209
3150	BG0001031
3160	BG0000209, BG0000495, BG0001030
3260	BG0000443, BG0001032

62 МЯРКА 62: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НАДЛЪЖНАТА СВЪРЗАНОСТ НА РЕКИТЕ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1130 *Aspius aspius* (Распер), 6143 *Gobio kessleri* (Балканска Кротушка), 6145 *Gobio uranoscopus* (Малка Кротушка), 6964 *Barbus meridionalis* (Балканска Мряна), 6965 *Cottus gobio* (Главоч)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изграждане/ рехабилитация (и/или премахване и новоизграждане на алтернативни съоръжения) на рибни проходи и премахване или минимизиране на влиянието на съществуващи бариери. Не се очаква в периода на НПРД дейността да се изпълни във всички зони. След проучване трябва да

се направи втора итерация, като се посочат 1-2 конкретни бариери, които е възможно да бъдат премахнати и моделни/демонстрационни обекти, където да бъдат изградени и/или рехабилитирани рибни проходи.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обект	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1130 <i>Aspius aspius</i> (Распер)	BG0000116, BG0000241, BG0000240, BG0000525, BG0000199, BG0000503, BG0000578, BG0000614, BG0000195, BG0000610, BG00001032, BG00001023, BG0000532, BG00002018, BG0000534, BG0000533, BG0000396, BG0000530, BG0000181, BG0000613, BG0000366, BG0000529, BG0000519, BG0000247, BG0000631, BG0000239, BG0000182, BG0000334, BG0000497, BG0000232, BG0000498, BG0000217, BG0000377, BG0000335, BG00001014
6143 <i>Gobio kessleri</i> (Балканска Кротушка)	BG0000281, BG0000282, BG0000336, BG0000374, BG0000503, BG0000509, BG0000608, BG0000610, BG0000617, BG0000618, BG00001036, BG00001040, BG00001307, BG00001493
6145 <i>Gobio uranoscopus</i> (Малка Кротушка)	BG0000308, BG0000211, BG0000281, BG0000308, BG00001040, BG00001493, BG0000216, BG0000240, BG0000275, BG0000282, BG0000503, BG0000508, BG0000610, BG0000617, BG0000618, BG00001036
6964 <i>Barbus meridionalis</i> (Балканска Мряна)	BG0000399, BG0000166, BG00001043, BG00001040, BG0000494, BG00001493
6965 <i>Cottus gobio</i> (Главоch)	BG0000494, BG00001040, BG00001493, BG0000617, BG0000117, BG00001042, BG0000636

63 Мярка 63: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕТЕ ЧРЕЗ ПИЛОТНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИ/ПОТЕНЦИАЛНИ (ИЛИ БИВШИ ЕФЕКТИВНИ) МЕСТООБИТАНИЯ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1145 *Misgurnus fossilis* (Виюн)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда пилотно възстановяване на съществуващи/потенциални (или бивши ефективни) местообитания: влажни зони, меандри по поречието на Дунав и на дунавски притоци.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1145 <i>Misgurnus fossilis</i> (Виюн)	BG0000497, BG0000232, BG0000377, BG0000335, BG0000608, BG0000169, BG0000519, BG0000631, BG0000524, BG0000182, BG0000334, BG0000532, BG0000533, BG0000396, BG0000530, BG0000181, BG0000613, BG0000427, BG0000614, BG0000610, BG0000241, BG0000134, BG0000275

64 Мярка 64: ПОДОБРЯВАНЕ ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЛАДКОВОДНИ ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДНИ ВОДИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: h3130, h3260

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда пилотно изграждане на малки пречиствателни съоръжения на планински туристически и други обекти (само за територията на националните паркове).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
3130	BG0000209, BG0000495
3260	BG0000494, BG0000495

65 Мярка 65: ПОДОБРЯВАНЕ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ТИПОВЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕ ЧРЕЗ ПРЕМИНАВАНЕ КЪМ БИОЛОГИЧНИ АКВАКУЛТУРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A293 *Acrocephalus melanopogon*, A229 *Alcedo atthis*, A054 *Anas acuta*, A857 *Spatula clypeata*, A052 *Anas crecca*, A855 *Mareca penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A856 *Spatula querquedula*, A889 *Mareca strepera*, A028 *Ardea cinerea*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A059 *Aythya ferina*, A061 *Aythya fuligula*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A149 *Calidris alpina*, A147 *Calidris ferruginea*, A145 *Calidris minuta*, A136 *Charadrius dubius*, A734 *Chlidonias hybrida*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A197 *Chlidonias niger*, A030 *Ciconia nigra*, A081 *Circus aeruginosus*, A036 *Cygnus olor*, A773 *Ardea alba*, A026 *Egretta garzetta*, A125 *Fulica atra*, A123 *Gallinula chloropus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A131 *Himantopus himantopus*, A022

Ixobrychus minutus, A459 *Larus cachinnans*, A179 *Larus ridibundus*, A156 *Limosa limosa*, A768 *Numenius arquata arquata*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A094 *Pandion haliaetus*, A391 *Phalacrocorax carbo*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A861 *Calidris pugnax*, A607-B *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A007 *Podiceps auritus*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A892 *Zapornia parva*, A119 *Porzana porzana*, A118 *Rallus aquaticus*, A894 *Hydroprogne caspia*, A193 *Sterna hirundo*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A048 *Tadorna tadorna*, A161 *Tringa erythropus*, A166 *Tringa glareola*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A163 *Tringa stagnatilis*, A162 *Tringa totanus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда подобряване на състоянието на типове природни местообитания и видове чрез преминаване към биологични аквакултури.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет
A293 <i>Acrocephalus melanopogon</i> , A229 <i>Alcedo atthis</i> , A054 <i>Anas acuta</i> , A857 <i>Spatula clypeata</i> , A052 <i>Anas crecca</i> , A855 <i>Mareca penelope</i> , A053 <i>Anas platyrhynchos</i> , A856 <i>Spatula querquedula</i> , A889 <i>Mareca strepera</i> , A028 <i>Ardea cinerea</i> , A029 <i>Ardea purpurea</i> , A024 <i>Ardeola ralloides</i> , A059 <i>Aythya ferina</i> , A061 <i>Aythya fuligula</i> , A060 <i>Aythya nyroca</i> , A021 <i>Botaurus stellaris</i> , A149 <i>Calidris alpina</i> , A147 <i>Calidris ferruginea</i> , A145 <i>Calidris minuta</i> , A136 <i>Charadrius dubius</i> , A734 <i>Chlidonias hybrida</i> , A198 <i>Chlidonias leucopterus</i> , A197 <i>Chlidonias niger</i> , A030 <i>Ciconia nigra</i> , A081 <i>Circus aeruginosus</i> , A036 <i>Cygnus olor</i> , A773 <i>Ardea alba</i> , A026 <i>Egretta garzetta</i> , A125 <i>Fulica atra</i> , A123 <i>Gallinula chloropus</i> , A075 <i>Haliaeetus albicilla</i> , A131 <i>Himantopus himantopus</i> , A022 <i>Ixobrychus minutus</i> , A459 <i>Larus cachinnans</i> , A179 <i>Larus ridibundus</i> , A156 <i>Limosa limosa</i> , A768 <i>Numenius arquata arquata</i> , A023 <i>Nycticorax nycticorax</i> , A094 <i>Pandion haliaetus</i> , A391 <i>Phalacrocorax carbo</i> , A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i> , A861 <i>Calidris pugnax</i> , A607-B <i>Platalea leucorodia</i> , A032 <i>Plegadis falcinellus</i> , A140 <i>Pluvialis apricaria</i> , A007 <i>Podiceps auritus</i> , A005 <i>Podiceps cristatus</i> , A006 <i>Podiceps grisegena</i> , A008 <i>Podiceps nigricollis</i> , A892 <i>Zapornia parva</i> , A119 <i>Porzana porzana</i> , A118 <i>Rallus aquaticus</i> , A894 <i>Hydroprogne caspia</i> , A193 <i>Sterna hirundo</i> , A004 <i>Tachybaptus ruficollis</i> , A048 <i>Tadorna tadorna</i> , A161 <i>Tringa erythropus</i> , A166 <i>Tringa glareola</i> , A164 <i>Tringa nebularia</i> , A165 <i>Tringa ochropus</i> , A163 <i>Tringa stagnatilis</i> , A162 <i>Tringa totanus</i>	BG0000156, BG0000271, BG0000273, BG0002006, BG0002016, BG0002024, BG0002030, BG0002038, BG0002045, BG0002046, BG0002050, BG0002052, BG0002069, BG0002070, BG0002096, BG0002098, BG0002109, BG0002114, BG0002010, BG0002015, BG0002023, BG0002027, BG0002076, BG0002095, BG0002106

66 МЯРКА 66: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПЕЩЕРОЛЮБИВИ ВИДОВЕ ПРИЛЕПИ ЧРЕЗ ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ВХОДОВЕТЕ И МИКРОКЛИМАТА В ПЕЩЕРИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1302 *Rhinolophus mehelyi* (Подковонос На Мехели), 1306 *Rhinolophus blasii* (Средиземноморски Подковонос), 1307 *Myotis blythii* (Остроух Нощник), 1310 *Miniopterus schreibersii* (Пещерен Дългокрил), 1316 *Myotis saraccinii* (Дългопръст Нощник), 1323 *Myotis bechsteinii* Дългоух (Бехщайнов Нощник), 1324 *Myotis myotis* (Голям Нощник)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда инсталиране и поддържане на врати на входовете на пещери, инсталиране на огради около входовете на пещерата, затваряне на части от пещери в близост до прилепни колонии, контрол на посетителите от водачи или охранители и ограничения на използване на светлини - BG0000117, BG0000130, BG0000166, BG0000616, BG0001014, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001493, BG0000104, BG0000106, BG0000107, BG0000118, BG0000168, BG0000190, BG0000192, BG0000212, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000239, BG0000240, BG0000247, BG0000263, BG0000266, BG0000269, BG0000282, BG0000298, BG0000304, BG0000322, BG0000366, BG0000374, BG0000382, BG0000421, BG0000487, BG0000494, BG0000503, BG0000589, BG0000591, BG0000593, BG0000594, BG0000608, BG0000610, BG0000613, BG0000615, BG0001013, BG0001031, BG0001032, BG0001036.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1302 <i>Rhinolophus mehelyi</i> (Подковонос На Мехели), 1306 <i>Rhinolophus blasii</i> (Средиземноморски Подковонос), 1307 <i>Myotis blythii</i> (Остроух Нощник), 1310 <i>Miniopterus schreibersii</i> (Пещерен Дългокрил), 1316 <i>Myotis saraccinii</i> (Дългопръст Нощник), 1323 <i>Myotis bechsteinii</i> Дългоух (Бехщайнов Нощник), 1324 <i>Myotis myotis</i> (Голям Нощник)	BG0000117, BG0000130, BG0000166, BG0000616, BG0001014, BG0001031, BG0001032, BG0001040, BG0001493, BG0000104, BG0000106, BG0000107, BG0000118, BG0000168, BG0000190, BG0000192, BG0000212, BG0000213, BG0000214, BG0000216, BG0000217, BG0000218, BG0000219, BG0000239, BG0000240, BG0000247, BG0000263, BG0000266, BG0000269, BG0000282, BG0000298, BG0000304, BG0000322, BG0000366, BG0000374, BG0000382, BG0000421, BG0000487, BG0000494, BG0000503, BG0000589, BG0000591, BG0000593, BG0000594, BG0000608, BG0000610, BG0000613, BG0000615, BG0001013, BG0001031, BG0001032, BG0001036

67 Мярка 67: Подобряване на природозащитното състояние на видове влечуги чрез увеличаване на свързаността на местообитанията им (изграждане на зелена инфраструктура)

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1217 *Testudo hermanni* (Шипооопашата Костенурка), 1219 *Testudo graeca* (Шипобедрена костенурка), 1220 *Emys orbicularis* (Обикновена блатна костенурка), 1279 *Elaphe quatuorlineata* (Ивичест смок), 2373 *Mauremys caspica* (Каспийска Костенурка), 5194 *Elaphe sauromates* (Пъстър смок), 6095 *Elaphe situla* (Леопардов Смук)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда изграждане на проходи, насочващи огради, шумо- и светлинно- изолиращи прегради и мрежи, в избрани участъци от съществуващата пътна мрежа. Определените (чрез начална и крайна точка) пътни участъци следва да се приемат само като ориентировъчни. Конкретните места от тези участъци, в които прилагането на мярката е възможно, ще се прецизират въз основа на характера на релефа, пътна ситуация и др.:

- ✓ BG0000116: път Е87, клас 1. Координати – начало, N 43,03149, E 27,84085, край N43,00506, E 27,80424;
- ✓ BG0000118: път Е87, клас 1. Координати – начало N 43,27305, E 28,02457, край N 43,26702, E 28,0198;
- ✓ BG0000146: път 99, клас 2. Координати – начало N 42,40534, E 27,65688, край N 42,40518, E 27,66877;
- ✓ BG0000208: път 99, клас 2. Координати – начало N 42,13613, E 27,80381, край N 42,12299 E 27,78326;
- ✓ BG0000212: път 76, клас 2. Координати – начало N 42,00465, E 26,11505, край N 42,11052 E 26,49616;
- ✓ BG0000218: път 7, клас. Координати – начало N 42,02958, E 26,60002, край N 41,96547, E 26,59498;
- ✓ BG0000219: път 79, клас 2. Координати – начало N 42,19757, E 26,95275, край N 42,21038, E 27,00065;
- ✓ BG0000239: път 3, клас, 1. Координати – начало N 43,44304, E 25,01151, край N 43,44463, E 25,03465;
- ✓ BG0000239: път 3, клас 1. Координати – начало ,N 43,41975, E 25,13286, край N 43,41756, E 25,13859;
- ✓ BG0000242: път 99, клас 2 Координати – начало N 42,42854, E 27,50483, край N 42,42731, E 27,5144;
- ✓ BG0000247: път 34, клас 2. Координати – начало N 43,6648, E 24,86014, край N 43,65891, E 24,86325;
- ✓ BG0000247: път 52, клас 2. Координати – начало N 43,59614, E 24,97509 край N 43,59864, E 24,99445;
- ✓ BG0000270: път Е87, клас 1. Координати – начало N 42,53768, E 27,4716, край N 42,55201, E 27,48622;
- ✓ BG0000271: път Е87, клас 1. Координати – начало N 42,45263, E 27,44604, край N 42,44199, E 27,47206;

- ✓ BG0000271: път E87, клас 1. Координати – начало N 42,43011, E 27,48029, край N 42,41643, E 27,48709;
- ✓ BG0000366: път E79, клас 1. Координати – начало N 41,8464, E 23,14353, край N 41,72958, E 23,15647;
- ✓ BG0000610: път E85, клас 1. Координати – начало N 43,45396, E 25,65838, край N 43,42952, E 25,6679;
- ✓ BG0000610: път E85, клас 1. Координати – начало N 43,46794, E 25,68036, край N 43,46916, E 25,70144;
- ✓ BG0001001: път 99, клас 2. Координати – начало N 42,36503, E 27,6942, край N 42,27207, E 27,74177;
- ✓ BG0001007: път E87, клас 1 Координати – начало N 42,18262, E 27,43638, край N 41,98787, E 27,51535;
- ✓ BG0001007: път 99, клас 2. Координати – начало - N 42,12244, E 27,78276, край N 41,98654, E 27,54197;
- ✓ BG0001014: път E83, клас 1. Координати – начало N 43,18548, E 24,16074, край N 43,10904, E 24,14838;
- ✓ BG0001023: път АМ Струма. Координати – начало N 41,4957, E 23,28477, край N 41,49049, E 23,29285;
- ✓ BG0001031: път 58, клас 2. Координати – начало N 41,85696, E 25,15626, край N 41,79721, E 25,28768;
- ✓ BG0001031: път 86, клас 2. Координати- начало N 41,99103, E 24,87375, край N 41,87509, E 24,69233;
- ✓ BG0001032: път E85, клас 1. Координати – начало N 41,30725, E 25,38753, край N 41,26691, E 25,4261;
- ✓ BG0001032: път 59, клас 2. Координати – начало N 41,50412, E 25,44097, край N 41,49529, E 25,61363;
- ✓ BG0001032: път 59, клас 2. Координати – начало N 41,4691, E 25,73535, край N 41,49042, E 25,75504;
- ✓ BG0001032: път 59, клас 2. Координати – начало N 41,55848, E 25,84274, край N 41,53044, E 26,09385;
- ✓ BG0001034: път E80, клас 1. Координати – начало N 41,92772, E 25,7959, край N 41,94226, E 25,87676.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1217 <i>Testudo hermanni</i> (Шипоопашата)	BG0000116, BG0000118, BG0000146, BG0000208, BG0000212, BG0000218, BG0000219, BG0000239, BG0000242, BG0000247, BG0000270, BG0000271, BG0000366, BG0000610, BG0001001,

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
Костенурка), 1219 <i>Testudo graeca</i> (Шипобедрена костенурка), 1220 <i>Emys orbicularis</i> (Обикновена блатна костенурка), 1279 <i>Elaphe quatuorlineata</i> (Ивичест смок), 2373 <i>Mauremys caspica</i> (Каспийска Костенурка), 5194 <i>Elaphe sauromates</i> (Пъстър смок), 6095 <i>Elaphe situla</i> (Леопардов Смок)	BG0001007, BG0001014, BG0001023, BG0001031, BG0001032, BG0001034

68 Мярка 68: Подобряване на природозащитното състояние на видове растения чрез "подсилване" на популацията им

Целеви обекти, обхванати от мярката: 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле), 1381 *Dicranum viride*, 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка)

Индикативен обхват на дейностите:

- За 4091 *Crambe tataria* (Татарско зеле): подсилване на популациите чрез събиране на семена от находищата на вида, покълване на семената в инвитро условия и отглеждането на млади растения, адаптиране на младите растения и въвеждането им в същото находище и в близост до майчините растения, от където са взети семената; събиране и засяване на част от семената директно на терен на подходящи места в близост до майчиното растение.
- За 1381 *Dicranum viride*: повишаване плътността на популацията чрез размножаване *ex situ* на взети от находището растения, адаптиране и реинтродукция в находища на вида в близост до ДДС "Миджур" и в района на вододайна зона "Бела вода".
- За 1902 *Cypripedium calceolus* (Венерина пантофка, Венерина обувка): подсилване на популациите чрез събиране на семена от находищата на вида, покълване на семената в инвитро условия и отглеждането на млади растения, адаптиране на младите растения и въвеждането им в същото находище и в близост до майчините растения, от където са взети семената.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
4091 <i>Crambe tataria</i> (Татарско зеле)	Навсякъде, където се установят актуални находища на вида в BG0000233, BG0000573, BG0001004
1381 <i>Dicranum viride</i>	BG0001040
1902 <i>Cypripedium calceolus</i> (Венерина пантофка, Венерина обувка)	Всички известни находища на вида в BG0001031

69 МЯРКА 69: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДА 1354 *URSUS ARCTOS* (МЕЧКА) ЧРЕЗ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ СРЕЩУ ЩЕТИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1354 *Ursus arctos* (Мечка)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда поставяне на електропастири, обезопасяване на пчелини, осигуряване на хранителна база за вида (засаждане на овощни дървета и др.).

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1354 <i>Ursus arctos</i> (Мечка)	BG0000113, BG0000117, BG0000211, BG0000304, BG0000308, BG0000313, BG0000399, BG0000636, BG0001011, BG0001012, BG0001017, BG0001030, BG0001031, BG0001032, BG0001039, BG0001386, BG0001389, BG0001040

70 МЯРКА 70: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИРОДОЗАЩИТНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВИДОВЕ РИБИ ЧРЕЗ РЕИНТРОДУКЦИЯ В ПОТЕНЦИАЛНИ МЕСТООБИТАНИЯ

Целеви обекти, обхванати от мярката: 1145 *Misgurnus fossilis* (Вижон), 6965 *Cottus gobio* (Главоch)

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда възстановяване на увредени и/или изчезнали локални популации на вида и възстановяване на естествения ареал.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

С приоритет, прилагането на мярката да се изпълнява в защитените зони по Директива за местообитанията, посочени в Документа за целите на Натура 2000. Това са защитени зони, в които състоянието на съответния целеви обект следва да бъде подобро:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага с приоритет, съгласно Документа за целите на Натура 2000
1145 <i>Misgurnus fossilis</i> (Виюн)	BG0000497, BG0000232, BG0000377, BG0000335, BG0000608, BG0000169, BG0000519, BG0000631, BG0000524, BG0000182, BG0000334, BG0000532, BG0000533, BG0000396, BG0000530, BG0000181, BG0000613, BG0000427, BG0000614, BG0000610, BG0000241, BG0000134, BG0000275
6965 <i>Cottus gobio</i> (Главоч)	BG0000495, BG0001040, BG0001493, BG0000617, BG0000117, BG0001042, BG0000636

71 МЯРКА 71: СПЕЦИФИЧНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ ПТИЦИ

Целеви обекти, обхванати от мярката: A511 *Falco cherrug*, A095 *Falco naumanni*, A858 *Clanga pomarina*, A079 *Aegypius monachus*, A404 *Aquila heliaca*, A078 *Gyps fulvus*, A077 *Neophron percnopterus*, A231 *Coracias garrulus*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A020 *Pelecanus crispus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към:

- За A511 *Falco cherrug* - разселване на ловни соколи в подходящи за гнездене местообитания и предишни гнездови райони.
- За A511 *Falco cherrug* - подобряване на хранителната база в районите около установените гнезда чрез дейности за увеличаване броя на полудивите гълъби в някои от селищата, разселване на фермерно произведена яребица, тракийски кеклик и полусвободно произведен планински кеклик или извършване на подхранвания. В районите за разселване на яребици и кеклик следва да не се извършва лов.
- За A095 *Falco naumanni* - определяне и опазване на дърветата за почивка в ловните територии на белошипите ветрушки.
- За A858 *Clanga pomarina* - определяне на местата за почивка на по протежение на миграционните пътища и предприемане на подходящи мерки за опазването им и предотвратяване на безпокойството.
- За A079 *Aegypius monachus*, A404 *Aquila heliaca*, A078 *Gyps fulvus*, A077 *Neophron percnopterus* - поддържане на площадки за подхранване на вида и извършване на подхранвания; разселване на елен лопатар, като хранителна база за видовете птици.
- За A079 *Aegypius monachus*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A231 *Coracias garrulus*, A511 *Falco cherrug*, A095 *Falco naumanni*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A020 *Pelecanus crispus* - поставяне на изкуствени гнездилки/гнезда, в исторически гнездови райони и места на

срещане на вида през размножителния период; построяване на една наколна платформа в ПР „Сребърна“.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<i>A511 Falco cherrug</i> (Дейност А.)	BG0000209, BG0000494, BG0000495, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002013, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002058, BG0002066, BG0002073, BG0002082, BG0002112, BG0002113
<i>A511 Falco cherrug</i> (Дейност В.)	BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002005, BG0002013, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002058, BG0002066, BG0002073, BG0002082, BG0002112, BG0002113
<i>A095 Falco naumanni</i> (Дейност С.)	BG0000270, BG0002002, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002019, BG0002021, BG0002025, BG0002029, BG0002043, BG0002044, BG0002054, BG0002071, BG0002073, BG0002076, BG0002082, BG0002113
<i>A858 Clanga pomarina</i> (Дейност D.)	BG0000270, BG0000271, BG0002017, BG0002025, BG0002028, BG0002029, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002048, BG0002051, BG0002058, BG0002062, BG0002077, BG0002082, BG0002097, BG0002114
<i>A079 Aegypius monachus</i> , <i>A404 Aquila heliaca</i> , <i>A078 Gyps fulvus</i> , <i>A077 Neophron percnopterus</i> (Дейност E.)	Само зоните, в които има съществуващи площадки за подхранване и изградени съоръжения за отглеждане, адаптация и разселване на елен лопатар.
<i>A079 Aegypius monachus</i> , <i>A404 Aquila heliaca</i> , <i>A858 Clanga pomarina</i> , <i>A231 Coracias garrulus</i> , <i>A511 Falco cherrug</i> , <i>A095 Falco naumanni</i> , <i>A096 Falco tinnunculus</i> , <i>A097 Falco vespertinus</i> , <i>A020 Pelecanus crispus</i> (Дейност F.)	BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0002001, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002008, BG0002009, BG0002010, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002023, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002027, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002064, BG0002066, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079,

	BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002086, BG0002088, BG0002093, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002103, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113
--	---

72 Мярка 72: Подобряване на състоянието на видове птици чрез обезопасяване на електропреносната мрежа

Целеви обекти, обхванати от мярката: A402 *Accipiter brevipes*, A899 *Accipiter gentilis*, A898 *Accipiter nisus*, A054 *Anas acuta*, A857 *Spatula clypeata*, A052 *Anas crecca*, A855 *Mareca penelope*, A053 *Anas platyrhynchos*, A856 *Spatula querquedula*, A889 *Mareca strepera*, A091 *Aquila chrysaetos*, A859 *Clanga clanga*, A404 *Aquila heliaca*, A858 *Clanga pomarina*, A028 *Ardea cinerea*, A029 *Ardea purpurea*, A024 *Ardeola ralloides*, A059 *Aythya ferina*, A060 *Aythya nyroca*, A021 *Botaurus stellaris*, A087 *Buteo buteo*, A403 *Buteo rufinus*, A734 *Chlidonias hybrida*, A198 *Chlidonias leucopterus*, A197 *Chlidonias niger*, A031-B *Ciconia ciconia*, A030 *Ciconia nigra*, A080 *Circus gallicus*, A081 *Circus aeruginosus*, A082 *Circus cyaneus*, A083 *Circus macrourus*, A084 *Circus pygargus*, A231 *Coracias garrulus*, A773 *Ardea alba*, A026 *Egretta garzetta*, A511 *Falco cherrug*, A098 *Falco columbarius*, A095 *Falco naumanni*, A103 *Falco peregrinus*, A099 *Falco subbuteo*, A096 *Falco tinnunculus*, A097 *Falco vespertinus*, A002 *Gavia arctica*, A001 *Gavia stellata*, A189 *Gelochelidon nilotica*, A127 *Grus grus*, A078 *Gyps fulvus*, A130 *Haematopus ostralegus*, A075 *Haliaeetus albicilla*, A092 *Hieraaetus pennatus*, A131 *Himantopus himantopus*, A022 *Ixobrychus minutus*, A459 *Larus cachinnans*, A182 *Larus canus*, A640 *Larus fuscus*, A 180 *Larus genei*, A176 *Larus melanocephalus*, A862 *Larus minutus*, A179 *Larus ridibundus*, A860 *Limicola falcinellus*, A157 *Limosa lapponica*, A156 *Limosa limosa*, A073 *Milvus migrans*, A074 *Milvus milvus*, A077 *Neophron percnopterus*, A058 *Netta rufina*, A768 *Numenius arquata*, A158 *Numenius phaeopus*, A023 *Nycticorax nycticorax*, A094 *Pandion haliaetus*, A020 *Pelecanus crispus*, A019 *Pelecanus onocrotalus*, A072 *Pernis apivorus*, A391 *Phalacrocorax carbo*, A875 *Microcarbo pygmaeus*, A170 *Phalaropus lobatus*, A861 *Calidris pugnax*, A034 *Platalea leucorodia*, A032 *Plegadis falcinellus*, A140 *Pluvialis apricaria*, A141 *Pluvialis squatarola*, A005 *Podiceps cristatus*, A006 *Podiceps grisegena*, A008 *Podiceps nigricollis*, A892 *Zapornia parva*, A119 *Porzana porzana*, A132 *Recurvirostra avosetta*, A885 *Sternula albifrons*, A894 *Hydroprogne caspia*, A193 *Sterna hirundo*, A863 *Thalasseus sandvicensis*, A004 *Tachybaptus ruficollis*, A397 *Tadorna ferruginea*, A48 *Tadorna tadorna*, A161 *Tringa erythropus*, A166 *Tringa glareola*, A164 *Tringa nebularia*, A165 *Tringa ochropus*, A163 *Tringa stagnatilis*, A162 *Tringa totanus*, A142 *Vanellus vanellus*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката е насочена към подмяна, модифициране или модернизация на електропроводи за предотвратяване на токови удари в ключовите места за целевите видове птици: обезопасяване на електропреносната мрежа в места с концентрация на водолюбив и хищни птици и подземно полагане на нови електропреносни мрежи; обезопасяване на участъците от рискови електропроводи от 20 KV мрежа, в радиус от 5 км около заетите гнезда.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
---------------	--

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<p>A402 <i>Accipiter brevipes</i>, A899 <i>Accipiter gentilis</i>, A898 <i>Accipiter nisus</i>, A054 <i>Anas acuta</i>, A857 <i>Spatula clypeata</i>, A052 <i>Anas crecca</i>, A855 <i>Mareca penelope</i>, A053 <i>Anas platyrhynchos</i>, A856 <i>Spatula querquedula</i>, A889 <i>Mareca strepera</i>, A091 <i>Aquila chrysaetos</i>, A859 <i>Clanga clanga</i>, A404 <i>Aquila heliaca</i>, A858 <i>Clanga pomarina</i>, A028 <i>Ardea cinerea</i>, A029 <i>Ardea purpurea</i>, A024 <i>Ardeola ralloides</i>, A059 <i>Aythya ferina</i>, A060 <i>Aythya nyroca</i>, A021 <i>Botaurus stellaris</i>, A087 <i>Buteo buteo</i>, A403 <i>Buteo rufinus</i>, A734 <i>Chlidonias hybrida</i>, A198 <i>Chlidonias leucopterus</i>, A197 <i>Chlidonias niger</i>, A031-B <i>Ciconia ciconia</i>, A030 <i>Ciconia nigra</i>, A080 <i>Circus gallicus</i>, A081 <i>Circus aeruginosus</i>, A082 <i>Circus cyaneus</i>, A083 <i>Circus macrourus</i>, A084 <i>Circus pygargus</i>, A231 <i>Coracias garrulus</i>, A773 <i>Ardea alba</i>, A026 <i>Egretta garzetta</i>, A511 <i>Falco cherrug</i>, A098 <i>Falco columbarius</i>, A095 <i>Falco naumanni</i>, A103 <i>Falco peregrinus</i>, A099 <i>Falco subbuteo</i>, A096 <i>Falco tinnunculus</i>, A097 <i>Falco vespertinus</i>, A002 <i>Gavia arctica</i>, A001 <i>Gavia stellata</i>, A189 <i>Gelochelidon nilotica</i>, A127 <i>Grus grus</i>, A078 <i>Gyps fulvus</i>, A130 <i>Haematopus ostralegus</i>, A075 <i>Haliaeetus albicilla</i>, A092 <i>Hieraaetus pennatus</i>, A131 <i>Himantopus himantopus</i>, A022 <i>Ixobrychus minutus</i>, A459 <i>Larus cachinnans</i>, A182 <i>Larus canus</i>, A640 <i>Larus fuscus</i>, A180 <i>Larus genei</i>, A176 <i>Larus melanocephalus</i>, A862 <i>Larus minutus</i>, A179 <i>Larus ridibundus</i>, A860 <i>Limicola falcinellus</i>, A157 <i>Limosa lapponica</i>, A156 <i>Limosa limosa</i>, A073 <i>Milvus migrans</i>, A074 <i>Milvus milvus</i>, A077 <i>Neophron percnopterus</i>, A058 <i>Netta rufina</i>, A768 <i>Numenius arquata</i>, A158 <i>Numenius phaeopus</i>, A023 <i>Nycticorax nycticorax</i>, A094 <i>Pandion haliaetus</i>, A020 <i>Pelecanus crispus</i>, A019 <i>Pelecanus onocrotalus</i>, A072 <i>Pernis apivorus</i>, A391 <i>Phalacrocorax carbo</i>, A875 <i>Microcarbo pygmaeus</i>, A170 <i>Phalaropus lobatus</i>, A861 <i>Calidris pugnax</i>, A034 <i>Platalea leucorodia</i>, A032 <i>Plegadis falcinellus</i>, A140 <i>Pluvialis apricaria</i>, A141 <i>Pluvialis squatarola</i>, A005 <i>Podiceps cristatus</i>, A006 <i>Podiceps grisegena</i>, A008 <i>Podiceps nigricollis</i>, A892 <i>Zapornia parva</i>, A119 <i>Porzana porzana</i>, A132 <i>Recurvirostra avosetta</i>, A885 <i>Sternula albifrons</i>, A894 <i>Hydroprogne caspia</i>, A193 <i>Sterna hirundo</i>, A863 <i>Thalasseus sandwicensis</i>, A004 <i>Tachybaptus ruficollis</i>, A397 <i>Tadorna ferruginea</i>, A48 <i>Tadorna tadorna</i>, A161 <i>Tringa erythropus</i>, A166 <i>Tringa glareola</i>, A164 <i>Tringa nebularia</i>, A165 <i>Tringa ochropus</i>, A163 <i>Tringa stagnatilis</i>, A162 <i>Tringa totanus</i>, A142 <i>Vanellus</i></p>	<p>BG0000113, BG0000152, BG0000156, BG0000191, BG0000209, BG0000240, BG0000241, BG0000270, BG0000271, BG0000273, BG0000332, BG0000494, BG0002002, BG0002003, BG0002004, BG0002005, BG0002006, BG0002009, BG0002012, BG0002013, BG0002014, BG0002015, BG0002017, BG0002019, BG0002020, BG0002021, BG0002022, BG0002024, BG0002025, BG0002026, BG0002028, BG0002029, BG0002030, BG0002031, BG0002038, BG0002039, BG0002040, BG0002041, BG0002043, BG0002044, BG0002045, BG0002046, BG0002048, BG0002050, BG0002051, BG0002053, BG0002054, BG0002057, BG0002058, BG0002059, BG0002060, BG0002061, BG0002062, BG0002064, BG0002066, BG0002070, BG0002071, BG0002072, BG0002073, BG0002074, BG0002076, BG0002077, BG0002078, BG0002079, BG0002081, BG0002082, BG0002083, BG0002084, BG0002085, BG0002093, BG0002094, BG0002096, BG0002097, BG0002098, BG0002103, BG0002106, BG0002109, BG0002112, BG0002113</p>

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<i>vanellus</i>	

73 **Мярка 73: КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ЩЕТИ, ПРИЧИНЕНИ ОТ МЕЧКА**

Целеви обекти, обхванати от мярката: *1354 Ursus arctos*

Индикативен обхват на дейностите: Мярката предвижда обезщетения за щети, причинени от мечка, съгласно чл. 79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча.

Количествени параметри на прилагането на мярката:

Целеви обекти	Защитени зони, в които мярката да се прилага
<i>1354 Ursus arctos</i>	Мярката не е обвързана с конкретна защитена зона.

